

Spis treści:

Teoria literatury

Ochrona własności intelektualnej

Historia literatury polskiej: dwudziestolecie międzywojenne 1

Historia literatury polskiej: dwudziestolecie międzywojenne 2

Gramatyka historyczna języka polskiego 1

Gramatyka historyczna języka polskiego 2

Tekstologia 1

Tekstologia 2

Seminarium dyplomowe 1

Seminarium dyplomowe 2

Wykład monograficzny: Od awangardy do postmodernizmu. Strategie innowacyjne w literaturze polskiej XX wieku

Wykład monograficzny – Małe ojczyzny w polskiej literaturze współczesnej

Laboratorium kreacji tekstów cyfrowych

Krótkie formy prozatorskie – warsztaty twórcze

Kreacja scenariuszy medialnych

Gatunki literatury popularnej

Analiza i interpretacja audiowizualnych tekstów kultury w szkole

Praktyka zawodowa nauczycielska śródroczna 2

Dydaktyka języka polskiego w szkole podstawowej 2

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia

Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Teoria literatury	
Nazwa w języku angielskim:		Literary theory	
Język wykładowy:	polski		
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		filologia polska	
Jednostka realizująca:		Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy	
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolitych magisterskich):		pierwszego stopnia	
Rok studiów:	trzeci		
Semestr:		piąty	
Liczba punktów ECTS:	2		
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Piotr Prachnio	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr Piotr Prachnio, dr hab. Roman Bobryk	
Założenia i cele przedmiotu:		Nabycie zaawansowanej wiedzy z zakresu teorii literatury. Opanowanie umiejętności łączenia pojęć teorii literatury z właściwymi kontekstami metodologicznymi i świadomego stosowania terminologii teoretycznoliterackiej w procesie interpretacji. Nabycie gotowości do jasnego i precyzyjnego określania priorytetów służących realizacji zadań badawczych oraz podnoszenia poziomu swojej wiedzy teoretycznoliterackiej i umiejętności w zakresie krytycznej analizy i interpretacji tekstu.	
Symbol efektu	Efekty uczenia się		Symbol efektu kierunkowego
	WIEDZA Student zna i rozumie:		
W_01	terminologię i metodologię z zakresu teorii literatury,		K_W03
W_02	miejsce i znaczenie teorii literatury w literaturoznawstwie oraz jej specyfikę przedmiotową i metodologiczną,		K_W06
W_03	główne szkoły badawcze, zjawiska i metody z dziedziny teorii literatury.		K_W09
Symbol	UMIEJĘTNOŚCI		Symbol

efektu	Student potrafi:	efektu kierunkowego
U_01	łączyć pojęcia teorii literatury z właściwymi kontekstami metodologicznymi i krytycznie odnosić się do różnych użyc pojęć teoretycznoliterackich,	K_U02
U_02	stosować terminologię teoretycznoliteracką w procesie interpretacji,	K_U03
U_03	umie wyjaśnić przydatność wybranej metody interpretacyjnej.	K_U08
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
K_01	jasnego i precyzyjnego określania priorytetów służących realizacji określonych zadań badawczych związanych z teorią literatury,	K_K01
K_02	podnoszenia poziomu swojej wiedzy teoretycznoliterackiej i umiejętności w zakresie analizy i interpretacji tekstu.	K_K04
Forma i typy zajęć:		ćwiczenia audytoryjne
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Wymagana jest wiedza z zakresu poetyki, nabyta podczas studiów pierwszego stopnia na zajęciach takich jak: Wstęp do literaturoznawstwa, Wersyfikacja i stylistyka literacka, Kompozycja dzieła literackiego oraz Genologia literacka.		
Treści modułu kształcenia:		
Zajęcia mają charakter teoretyczno-praktyczny i opierają się na dwu podstawowych czynnościach: zapoznawaniu z założeniami wybranych teorii literatury (w ramach prezentacji przygotowywanych przez prowadzącego) oraz wspólnej lekturze „wzorcowych” dla wybranych kierunków i koncepcji tekstów teoretycznych i interpretacyjnych. Problemy szczegółowe: 1. Poglądy Platona (<i>Ion</i>) i Arystotelesa (<i>Poetyka</i>) na temat poety i poezji oraz kategorii mimesis. 2. Poetyka Horacego (<i>List do Pizonów</i>) i Pseudo-Longinosa (<i>O wzniosłości</i>). 3. Poetyka renesansu (<i>Poetyka</i> Juliusa Caesara Scaligera) i wczesnego baroku (<i>O poezji doskonałej, czyli Wergiliusz i Homer</i> Macieja Kazimierza Sarbiewskiego). 4. Teoria literatury klasycyzmu. <i>Sztuka rymotwórcza</i> Nicolasa Boileau. 5. Oświeceniowa refleksja na temat poezji i sztuki w <i>Laokoonie</i> Gottholda Ephraima Lessinga. 6. Romantyczne koncepcje teoretycznoliterackie. Pisma estetyczne Johanna Wolfganga Goethego i Johanna Gottfrieda Herdera. 7. Pozytywistyczne kierunki w nauce o literaturze. Kierunek socjologiczny i jego wyznaczniki (<i>Historia literatury angielskiej</i> Hipolita Taine’a). 8. Psychoanaliza (Zygmunt Freud, Carl Gustav Jung i Jacques Lacan). Psychoanaliza w polskim literaturoznawstwie w okresie dwudziestolecia międzywojennego (<i>Słowacki i jego dusza. Studium psychoanalityczne</i> Gustawa Bychowskiego). 9. Fenomenologiczna orientacja w badaniach literackich (Edmund Husserl, Roman Ingarden, Jean Paul Sartre). Analiza wybranej interpretacji.		

10. Formalizm rosyjski. Analiza rozprawy *Sztuka jako chwyt* Wiktora Szklowskiego.
11. Strukturalizm w badaniach literackich. Polska odmiana strukturalizmu: komunikacja literacka. Wokół artykułu Kazimierza Bartoszyńskiego pt. *Problem konstrukcji czasu w utworach epickich*.
12. Hermeneutyka w badaniach literackich (Martin Heidegger, Hans-Georg Gadamer, Paul Ricoeur). Hermeneutyczne czytanie literatury w praktyce – analiza wybranego odczytania.
13. Krytyka tematyczna w teorii i praktyce. Krytyka tematyczna a hermeneutyka. Analiza wybranej interpretacji.
14. Komparatystyka w badaniach literackich. Odmiany komparatystyki. Analiza wybranego odczytania.
15. Poststrukturalizm w badaniach literackich. Dekonstrukcja Jacquesa Derridy i dekonstrukcjonizm Paula de Mana i Jonathana Cullera (*Przed prawem* Jacquesa Derridy).

Literatura podstawowa:

1. Anna Burzyńska, Michał Paweł Markowski, *Teorie literatury XX wieku. Podręcznik*, Kraków 2006.
2. Umberto Eco, *Interpretacja i nadinterpretacja*, przeł. Tomasz Bieroń. Kraków 1996.
3. Bogumiła Kaniewska, Anna Legeżyńska, *Teoria literatury. Skrypt dla studentów filologii polskiej*, Poznań 2002.
4. Zofia Mitosek, *Teorie badań literackich*, Warszawa 1995 (lub inne wydanie).
5. Elżbieta Sarnowska-Temeriusz, *Przeszłość poetyki. Od Platona do Giambattisty Vica*, Warszawa 1995.
6. Stefania Skwarczyńska, *Kierunki w badaniach literackich. Od romantyzmu do połowy XX wieku*, Warszawa 1984.
7. *Literatura. Teoria. Metodologia*, red. Danuta Ulicka, Warszawa 2006.

Literatura dodatkowa:

1. Arystoteles, *Poetyka*, Wrocław 1981 (lub inne wydanie).
2. Jan Błoński, *Język właściwie użyty. Szkice o poezji polskiej drugiej połowy XX wieku*, Kraków 2019 (wybrane teksty).
3. Nicolas Boileau, *Sztuka rymotwórcza*, przeł. Maciuński, Kraków 2002.
4. Gustaw Bychowski, *Słowacki i jego dusza. Studium psychoanalityczne*, Kraków 2002 (fragmenty).
5. Paweł Dybel, *Psychoanaliza – ziemia obiecana? Z dziejów psychoanalizy w Polsce 1900-1989. Cz. 1, Okres burzy i naporu: początki psychoanalizy na ziemiach polskich okresu rozbiorów 1900-1918*, Kraków 2016.
6. Paweł Dybel, *Mesjasz, który odszedł. Bruno Schulz i psychoanaliza*, Kraków 2017 (fragmenty).
7. Johann Wolfgang Goethe, *Wybór pism estetycznych*, przeł. Tadeusz Naumowicz, Warszawa 1981 (wybrane pisma).
8. Andrzej Hejmej, *Komparatystyka. Studia literackie – studia kulturowe*, Kraków 2013.
9. Johann Gottfried Herder, *Wybór pism*, przeł. Jerzy Gałęcki, Wrocław 1987 (wybrane pisma).
10. *Ceglane ciało, gorący oddech. Warszawa Leopolda Tyrmanda*, red. Agnieszka Karpowicz, Piotr Kubkowski, Włodzimierz K. Pessel, Igor Piotrowski, Warszawa 2015 (artykuł Elżbiety Rybickiej).
11. Gotthold Ephraim Lessing, *Laokoon, czyli o granicach malarstwa i poezji*, przeł. Henryk Zymon-Dębicki. Kraków 2012.

12. *Teorie literatury XX wieku. Antologia*, red. Michał Paweł Markowski, Anna Burzyńska, Kraków 2006 (wybrane teksty).
13. Platon, *Ion*, Warszawa 1994 (lub inne wydanie).
14. Piotr Prachnio, *Notatki o specjalizacji poetyk*, „Topos” 2018, nr 1.
15. Maciej Kazimierz Sarbiewski, *O poezji doskonałej, czyli Wergiliusz i Homer*, Wrocław 1954 (fragmenty).
16. Julius Caesar Scaliger, *Poetyka*. Przeł. Iwona Słomak, „Śląskie Studia Polonistyczne” nr 2, 2013.
17. *Teoria badań literackich za granicą. Antologia*, red. Stefania Skwarczyńska. T. 1, Cz. 2. Kraków 1966.
18. Janusz Sławiński, *Prace teoretycznoliterackie z lat 1974-2001*, Warszawa 2024 (wybrane prace).
19. *Trzy poetyki klasyczne. Arystoteles. Horacy. Pseudo-Longinos*, przeł. i oprac. Tadeusz Sinko, Wrocław 1951 (lub inne wydanie).
20. *Kulturowa teoria literatury. Poetyki, problematyki, interpretacje*, red. Teresa Walas, Ryszard Nycz. Kraków 2012 (wybrane teksty).

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Zespołowe i indywidualne rozwiązywanie zadań problemowych, studium przypadku, analiza tekstów literackich, analiza literatury przedmiotu, dyskusja, prezentacja multimedialna.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W_01, W_02, W_03	Efekty z zakresu wiedzy będą weryfikowane na podstawie odpowiedzi ustnych lub pisemnych na zadane pytania i postawione problemy teoretycznoliterackie, kolokwium zaliczeniowe oraz pracy pisemnej.
U_01, U_02, U_03	Efekty z zakresu umiejętności będą weryfikowane na podstawie odpowiedzi ustnych lub pisemnych na zadane pytania i postawione problemy, aktywności podczas zajęć oraz pracy pisemnej (interpretacji).
K_01, K_02	Efekty z zakresu kompetencji będą weryfikowane na podstawie ustnych i pisemnych wypowiedzi studentów oraz ich aktywności w trakcie zajęć; student będzie obserwowany przez prowadzącego i oceniany pod kątem systematyczności, aktywności i gotowości do wykorzystania zdobytej wiedzy teoretycznoliterackiej w praktyce.

Forma i warunki zaliczenia:

Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę. Podstawą oceny końcowej jest aktywność na zajęciach i merytoryczność wypowiedzi oraz ocena z kolokwium i pracy zaliczeniowej – pisemnej interpretacji wybranego tekstu literackiego z wykorzystaniem wybranej metodologii.

Warunki zaliczenia ćwiczeń: uzyskanie minimum oceny dostatecznej z kolokwium i pracy zaliczeniowej.

Ocena z kolokwium przeprowadzanego w formie testu, obejmującego treści wykładowe i wskazane pozycje literatury przedmiotu:

91 – 100% – bardzo dobra,

81 – 90% – dobra plus,

71 – 80% – dobra,

61 – 70% – dostateczna plus,

51 – 60% – dostateczna,

50 – 0% – niedostateczna.

Ocena z pracy zaliczeniowej, będącej pisemną interpretacją wybranego tekstu literackiego z wykorzystaniem wybranej metodologii:

46 – 50 punktów – ocena bardzo dobra,

41 – 45 punktów – ocena dobra plus,

36 – 40 punktów – ocena dobra,

31 – 35 punktów – ocena dostateczna plus,

26 – 30 punktów – ocena dostateczna,

poniżej 25 punktów – ocena niedostateczna.

Kryteria oceny pracy zaliczeniowej:

1) struktura pracy – maksymalnie 5 punktów,

2) poprawność merytoryczna – maksymalnie 25 punktów,

3) innowacyjność interpretacji – maksymalnie 10 punktów,

4) język i styl – maksymalnie 10 punktów.

Ocena końcowa z ćwiczeń:

Ocena z kolokwium przeprowadzanego w formie testu:

9 punktów – bardzo dobra,

8 punktów – dobra plus,

7 punktów – dobra,

6 punktów – dostateczna plus,

5 punktów – dostateczna,

poniżej 4 punktów – niedostateczna.

Ocena z pracy zaliczeniowej:

9 punktów – bardzo dobra,

8 punktów – dobra plus,

7 punktów – dobra,

6 punktów – dostateczna plus,

5 punktów – dostateczna,

poniżej 4 punktów – niedostateczna.

Ponadto za aktywne uczestnictwo w ćwiczeniach student może uzyskać na poszczególnych zajęciach 0,5 punktu, co łącznie daje możliwość zdobycia 4 punktów w semestrze.

Ocena końcowa z ćwiczeń:

21 – 22 punkty – bardzo dobra,

19 punktów – dobra plus,

15 – 17 punktów – dobra,

14 punktów – dostateczna plus,

12 punktów – dostateczna,

10 punktów i mniej – niedostateczna.

Poprawa kolokwium w trakcie dyżurów. Możliwe jest jedno podejście.	
Bilans punktów ECTS:	
Studia stacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w ćwiczeniach	30 godzin
Konsultacje	2 godziny
Przygotowanie do zajęć	5 godzin
Przygotowanie pracy zaliczeniowej	8 godzin
Przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	5 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	2 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:	Ochrona własności intelektualnej	
Nazwa w języku angielskim:	Protection of Intellectual Property	
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:	filologia polska	
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):	obowiązkowy	
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolitych magisterskich):	pierwszego stopnia	
Rok studiów:	trzeci	
Semestr:	piąty	
Liczba punktów ECTS:	1	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:	dr Anna Falana-Jafra	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:	dr Anna Falana-Jafra	
Założenia i cele przedmiotu:	1. Nabycie wiedzy z zakresu obowiązującego w Rzeczypospolitej Polskiej prawa własności intelektualnej. 2. Opanowanie umiejętności interpretowania tekstów prawnych. 3. Nabycie gotowości do śledzenia nowelizacji tekstów prawnych w zakresie prawa własności intelektualnej i samodzielnego poddawania ich interpretacji.	
Symbol efektu	Efekty uczenia się	Symbol efektu kierunkowego
	WIEDZA Student zna i rozumie:	
W_01	fundamentalne zasady prawa polskiego, w tym procesu jego tworzenia, a także hierarchię źródeł przepisów prawnych.	K_W02
W_02	znaczenia pojęć: własność intelektualna, jej prawna ochrona, rozróżnia rodzaje własności intelektualnej; posiada wiedzę odnośnie fundamentalnych polskich regulacji prawnych dotyczących własności intelektualnej.	K_W10
W_03	prawne i etyczne znaczenie ochrony własności intelektualnej w kontekście dóbr osobistych i ogólnospołecznych.	K_W11

Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	Symbol efektu kierunkowego
U_01	interpretować teksty prawne zawierające przepisy dotyczące prawa własności intelektualnej oraz samodzielnie odszukiwać powszechnie obowiązujące przepisy prawa dotyczące prawa własności intelektualnej.	K_U03; K_U07
U_02	opracować pracę naukową z zachowaniem fundamentalnych zasad prawa własności intelektualnej.	K_U010
U_03	swobodnie wypowiadać się na temat prawa własności intelektualnej obowiązującego obecnie w Rzeczypospolitej Polskiej.	K_U13
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
K_01	śledzenia nowelizacji tekstów prawnych w zakresie prawa własności intelektualnej i samodzielnego poddawania ich interpretacji oraz analizie z uwzględnieniem semantyki technolektu prawnego i prawniczego.	K_K01
K_02	uwzględniania zasad prawa własności intelektualnej oraz zasad etyki w opracowywanych przez siebie tekstach oraz wypowiedziach ustnych.	K_K03
K_03	dostrzegania naruszeń na płaszczyźnie prawa własności intelektualnej.	K_K05
Forma i typy zajęć:		wykład
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Podstawowa znajomość demokratycznego ustroju i konstytucyjnych zasad Rzeczypospolitej Polskiej oraz terminologii prawnej.		
Treści modułu kształcenia:		
1. Wprowadzenie do prawoznawstwa. Fundamentalne zasady prawne obowiązujące w Rzeczypospolitej Polskiej jako demokratycznym państwie prawa. 2. Hierarchia źródeł prawa w Polsce. 3. Pojęcie własności intelektualnej i jej znaczenie w kontekście społecznym. 4. Rodzaje własności intelektualnej. Własność intelektualna w przestrzeni internetowej. 5. Prawna ochrona własności intelektualnej. 6. Akty prawne dotyczące prawa własności intelektualnej obowiązujące w Polsce. 7. Prawe skutki naruszeń prawa własności intelektualnej. 8. Nowelizacje przepisów prawnych w zakresie prawa własności intelektualnej – przyczyny i		

konsekwencje.	
Literatura podstawowa:	
1. Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych. https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19940240083/U/D19940083Lj.pdf 2. Michniewicz Grzegorz, <i>Ochrona własności intelektualnej</i>, Warszawa 2022. 3. Żak Dariusz (red.), <i>Własność intelektualna w Internecie</i>, Lublin 2017. 4. Małecka Elżbieta, Olszewski Jan, <i>Współczesne wezwania prawa własności intelektualnej: między teorią a praktyką</i>, Rzeszów 2016. 5. Sokołowska Anna, <i>Zjawisko plagiatu a młodzież akademicka: studium socjopedagogiczne</i>, Poznań 2020.	
Literatura dodatkowa:	
1. Czub Krzysztof, <i>Prawo własności intelektualnej</i>, Warszawa 2021. 2. Barta Janusz, Markiewicz Ryszard, <i>Prawo autorskie i prawa pokrewne. Wprowadzenie</i>, Warszawa 2024. 3. Laskowska-Litak Ewa, Markiewicz Ryszard, <i>Prawo autorskie. Komentarz do wybranego orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej</i>, Warszawa 2019.	
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:	
Wykłady prowadzone z zastosowaniem prezentacji multimedialnych. Metody podawcze eksponują interdyscyplinarność językoznawstwa i prawa (jurslingwistyki), a także praktyczne zagadnienia dotyczące własności intelektualnej.	
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiąganym przez studenta:	
Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W_01, W_02, W_03	Efekty z wiedzy będą weryfikowane na podstawie pisemnych odpowiedzi udzielonych na pytania sprawdzające podczas kolokwium zaliczeniowego, które skontrolują stopień opanowania przez studentów materiału wykładowego i wskazanych pozycji z literatury przedmiotu. Kolokwium zaliczeniowe będzie miało formę testu zawierającego pytania o charakterze otwartym (problematyczne) i zamkniętym.
U_01, U_02, U_03	Efekty z umiejętności będą weryfikowane poprzez analizę tekstów prawnych i udział w dyskusji na ich temat.
K_01, K_02, K_03	Efekty z kompetencji będą weryfikowane poprzez obserwację zachowań, zaangażowanie w dyskusję pozwalającą ocenić umiejętności praktyczne studenta oraz rozwiązywanie zadań problemowych.
Forma i warunki zaliczenia:	
Zaliczenie na ocenę w formie pisemnego kolokwium weryfikującego wiedzę zawierającego pytania otwarte i zamknięte (analiza i interpretacja tekstów prawnych dotyczących prawa własności intelektualnej). Ocena z kolokwium przeprowadzanego w formie testu (obejmującego treści wykładowe i wskazane pozycje literatury przedmiotu): 91 – 100% – bardzo dobra, 81 – 90% – dobra plus,	

71 – 80% – dobra,

61 – 70% – dostateczna plus,

51 – 60% – dostateczna,

50 – 0% – niedostateczna.

Za aktywne uczestnictwo w ćwiczeniach student może uzyskać na poszczególnych zajęciach punkty (w ramach każdego zajęć jeden punkt); uzyskanie trzech punktów powoduje podniesienie oceny końcowej o 0,5).

Bilans punktów ECTS: 1

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w wykładach	15 godzin
Samodzielne przygotowanie się do pracy semestralnej oraz zaliczenia	9 godzin
Udział w konsultacjach	1 godzina
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	25 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	1 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia

Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Historia literatury polskiej: dwudziestolecie międzywojenne 1	
Nazwa w języku angielskim:		History of Polish literature: Interwar period 1	
Język wykładowy:	polski		
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		filologia polska	
Jednostka realizująca:		Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy	
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolitych magisterskich):		pierwszego stopnia	
Rok studiów:	trzeci		
Semestr:		piąty	
Liczba punktów ECTS:	5		
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr hab. Sławomir Sobieraj	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr hab. Sławomir Sobieraj, dr hab. Roman Bobryk, mgr Barbara Bandzarewicz	
Założenia i cele przedmiotu:		1. Nabycie przez studenta wiedzy o najważniejszych trendach i zjawiskach literatury polskiej okresu dwudziestolecia międzywojennego, życiu literackim epoki oraz reprezentatywnych utworach, jak również o terminologii literaturoznawczej służącej ich opisowi. 2. Opanowanie umiejętności opisu i interpretacji zjawisk literackich przy zastosowaniu terminologii literaturoznawczej (historycznoliterackiej i teoretycznoliterackiej) oraz właściwych paradygmatów badawczych, łączenia filologii z wiedzą z zakresu innych dyscyplin naukowych, a także pozyskiwania informacji z różnego typu źródeł. 3. Nabycie gotowości do podnoszenia poziomu wiedzy i umiejętności interpretacyjnych w zakresie literaturoznawstwa polskiego.	
Symbol efektu	Efekty uczenia się		Symbol efektu kierunkowego
	WIEDZA Student zna i rozumie:		

W_01	kierunki w literaturze europejskiej i polskiej pierwszej połowy XX wieku, najważniejsze fakty i zjawiska literackie epoki oraz uwarunkowania społeczne i kulturalne życia literackiego między wojnami,	K_W01 K_W08 K_W12
W_02	pojęcia i terminy w zakresie nazewnictwa zjawisk literackich w latach 1918-1939; np. ekspresjonizm, futuryzm, konstruktywizm, katastrofizm, psychologizm, oniryzm, groteska, Czysta Forma (w teatrze), krytyka literacka, proza polityczna, układ rozkwitania, ekwiwalentyzacja uczuć, wiersz wolny, koncepcje poezji awangardowej,	K_W03
W_03	reprezentatywne dla wybranych zjawisk literackich okresu międzywojennego utwory i ich autorów, a także ich konteksty kulturowe.	K_W07
Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	Symbol efektu kierunkowego
U_01	nazywać i charakteryzować zjawiska w literaturze i życiu literackim dwudziestolecia międzywojennego posługując się stosowną terminologią, stosować właściwe paradygmaty badawcze,	K_02, K_U04
U_02	łączyć wiedzę filologiczną z wiedzą z innych dyscyplin naukowych: filozofią, historią, psychologią, socjologią i naukami o sztuce, merytorycznie formułować sądy i opinie, dbając o wysoką kulturę języka,	K_U12
U_03	pozyskiwać wiedzę, informacje i teksty z różnego typu źródeł (m.in. bibliotek stacjonarnych i cyfrowych).	K_U09
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
K_01	podnoszenia poziomu swej wiedzy i umiejętności interpretacyjnych w zakresie literaturoznawstwa polskiego.	K_K04
Forma i typy zajęć:		wykład
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
1. Znajomość najważniejszych faktów historycznych z historii Polski i Europy pierwszej połowy dwudziestego wieku. 2. Wiedza o wcześniejszych epokach literackich, szczególnie z zakresu romantyzmu, pozytywizmu i Młodej Polski.		
Treści modułu kształcenia:		

1. Nowe kierunki w literaturze i sztuce pierwszej połowy XX wieku – pojęcia i terminy: awangarda, modernizm, futuryzm, kubizm, ekspresjonizm, dadaizm, formizm, konstruktywizm, surrealizm. Przedstawiciele: Marinetti, Majakowski, Chlebnikow, Apollinaire, Picasso, Tzara, Eliot, Breton.
2. Życie literackie w Drugiej Rzeczypospolitej – uwarunkowania polityczne, społeczne i kulturowe: pojęcie „życia literackiego”, obiegi literackie, czasopiśmiennictwo („Formiści”, „Zdrój”, „Nowa Sztuka”, „Almanach Nowej Sztuki”, „Zwrotnica”, „Skamander”, „Wiadomości Literackie”, „Żagary”, „IKC”) i działalność wydawnicza, instytucje polityki literackiej i kulturalnej o zasięgu ogólnopolskim (ZZLP, FKN, PAL), kawiarnie i kabarety.
3. Fenomen grup literackich w dwudziestoleciu międzywojennym: pojęcie „grupy literackiej”, „geografia” grup literackich w okresie międzywojennym (ich działalność i skład), typy grup, programy. Formiści, futuryści, ekspresjoniści, Awangarda Krakowska, „Kwadryga”, „Żagary”.
4. Model poezji skamandryckiej. Członkowie grupy i jej satelici: Tuwim, Lechoń, Słonimski, Wierzyński, Iwaszkiewicz, Pawlikowska-Jasnorzewska, Iłakowiczówna, Broniewski.
5. Manifesty i programy poezji awangardowej: manifesty futurystów i formistów, Peiperowska koncepcja poezji (poeta jako rzemieślnik). Teksty Peipera: *Punkt wyjścia*, *Miasto*, *masa*, *maszyna*, *Metafora teraźniejszości*, *Rozbijanie tworzydeł*, *Poezja jako budowa*.
6. Katastrofizm w poezji II Awangardy. Geneza katastrofizmu i jego odmiany. Przedstawiciele: Czechowicz, Sebyła, Miłosz.
7. Główne trendy w polskiej dramaturgii międzywojennej: dramat poetycki, neoklasycyzm, teatr awangardowy, Czysta Forma; problematyka społeczna i egzystencjalna. Przedstawiciele: Szaniawski, Żeromski, Witkacy, Czyżewski.
8. Proza polityczna międzywojnia – jej związki z życiem narodu i państwa: problematyka kształtu odrodzonego państwa, roli kapitału oraz kwestia chłopska. Przedstawiciele: Żeromski, Kaden-Bandrowski, Strug.
9. Problematyka i wyróżniki prozy psychologicznej. Pojęcie psychologizmu w literaturze i jego odmiany. Przedstawiciele: Kuncewiczowa, Nałkowska, Choromański, Breza.
10. Poezja kobieca okresu między wojnami. Twórczość Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej, Kazimierzy Iłakowiczówny, Wandy Melcer, Zuzanny Ginczanki i innych autorek.
11. Krytyka literacka w Polsce międzywojennej. Formy wypowiedzi: recenzje i omówienia, prace teoretyczne. Przedstawiciele: Irzykowski, Boy-Żeleński, Stanisław Baczyński, Fryde, Fik.

Literatura podstawowa:

Teksty literackie:

1. Michał Choromański: *Zazdrość i medycyna*. Kraków 1994 (lub inne wyd.);
2. Józef Czechowicz: *Wybór poezji*. Oprac. Tadeusz Kłak. Wrocław 1970, BN I-199;
3. Tytus Czyżewski: *Poezje i próby dramatyczne*. Oprac. Alicja Baluch. Wrocław 1992, BN I-273; lub Tytus Czyżewski: *Wiersze i utwory teatralne*. Oprac. Janusz Kryszak, Andrzej K. Waśkiewicz. Gdańsk 2009;
4. Jarosław Iwaszkiewicz: *Panny z Wilka, Brzezina*. W: *Panny z Wilka. Opowiadania*, Warszawa 1979 (lub inne wyd.);
5. Bruno Jasieński: *Utwory poetyckie, manifesty, listy*. Oprac. Edward Balcerzan. Wrocław 1973, BN

I-211;

6. Juliusz Kaden-Bandrowski: *Generał Barcz*. Oprac. Michał Sprusiński. Wrocław 1984. BN I-223 (lub in. wyd.).;
7. Maria Kuncewiczowa: *Cudzoziemka*. Kraków 1994 (lub inne wyd.);
8. Jan Lechoń: *Poezje*. Oprac. Roman Loth. Wrocław 1990, BN I-256 (lub wg antologii w poz. 41);
9. Czesław Miłosz: *Trzy zimy*. Wilno 1936 lub wyd. następne, np. *Wiersze*. Tom 1. Kraków 2001;
10. Zofia Nałkowska: *Granica* – dowolne wyd.;
11. Maria Pawlikowska-Jasnorzewska: *Wybór poezji*. Oprac. Jerzy Kwiatkowski. Wrocław 1980, BN I-194 (lub inne wyd.);
12. Tadeusz Peiper: *Pisma wybrane*. Oprac. Stanisław Jaworski. Wrocław 1979, BN I-235 (wybór pism teoretycznych);
13. *Polska krytyka literacka (1918-1939)*. Materiały. Red. J. Z. Jakubowski. Warszawa 1966. (tu po jednym wybranym tekście Karola Irzykowskiego, Tadeusza Boya-Żeleńskiego, Ignacego Fika, Ludwika Fryderyka, Stanisława Baczyńskiego).
14. Jerzy Szaniawski: *Żeglarz, Most*. W: *Wybór dramatów*. Wrocław 1988, BN I-263;
15. Stanisław Ignacy Witkiewicz: *Szewcy*. W: *Dramaty*. Oprac. Konstanty Puzyna. Wyd. 2. Warszawa 1972, tom II (i wyd. nast.); lub inna edycja.
16. Julian Tuwim: *Wiersze wybrane*. Oprac. Michał Głowiński. Wrocław 1986, BN I-184 (lub inne wyd.);
17. Stefan Żeromski: *Przedwiośnie*. Oprac. Zdzisław J. Adamczyk. Kraków 1997;

Opracowania:

1. Jerzy Kwiatkowski: *Dwudziestolecie międzywojenne*. Warszawa 2000 (i wyd. nast.) (lub: *Literatura dwudziestolecia*. Warszawa 1990);
2. Anna Nasiłowska: *Trzydziestolecie 1914-1944*. Warszawa 1999.

Literatura dodatkowa:

Teksty literackie:

1. *Antologia polskiego futuryzmu i Nowej Sztuki*. Oprac. Zbigniew Jarosiński i Helena Zaworska, Wrocław 1978, BN I-230
2. Tadeusz Breza: *Adam Grywałd* – dowolna edycja;
3. Kazimiera Iłakowiczówna: *Poezje zebrane*. Oprac. Jacek Biesiada i Aleksandra Żurawska-Włoszczyńska. Toruń 1999, tomy I-IV (wiersze w tomach I-II);
4. Jarosław Iwaszkiewicz: *Wiersze zebrane*. Warszawa 1968;
5. *Poezja polska okresu międzywojennego. Antologia*. Wybór i wstęp: Michał Głowiński i Janusz Sławiński. Wrocław 1987, 1997, BN I-253;
6. Karol Hubert Rostworowski: *Niespodzianka*. W: *Wybór dramatów*. Oprac. Jacek Popiel. Wrocław 1992, BN I-281 (lub w tomie: *Antologia dramatu polskiego 1918-1978* [zob. poz. 2]);
7. Władysław Sebyła: *Poezje zebrane*. Oprac. Andrzej Makowiecki. Warszawa 1981;

8. Andrzej Strug: *Pokolenie Marka Świdry*. Wstęp: Janusz Rohoziński. Warszawa 1984;
9. Kazimierz Wierzyński: *Wybór poezji*. Oprac. Krzysztof Dybciak. Wrocław 1991, BN I-275;
10. Stanisław Ignacy Witkiewicz: *Pisma filozoficzne i estetyczne*. Warszawa 1974-1978, tom {I}: *Nowe formy w malarstwie. Szkice estetyczne. Teatr* (lub inne wyd.) [zwłaszcza *Wstęp filozoficzny do Nowych form...*];
11. Stefan Żeromski: *Uciekła mi przepióreczka*. W tomie: *Antologia dramatu polskiego 1918-1978*. Oprac. Stanisław Balicki i Stanisław Marczak-Oborski. Warszawa 1981, tom I;

Opracowania:

1. Maria Delaperrière: *Polskie awangardy a poezja europejska. Studium wyobraźni poetyckiej*. Katowice 2004;
2. Lesław Eustachiewicz: *Dwudziestolecie 1919-1939*. Warszawa 1982;
3. Grzegorz Gazda: *Dwudziestolecie międzywojenne. Słownik literatury polskiej*. Gdańsk 2008;
4. *Obraz literatury polskiej XIX i XX wieku*. Seria VI: *Literatura polska w okresie międzywojennym*. Red.: Jerzy Kądzioła i in. Kraków 1979-1993, tomy I-IV;
5. *Słownik literatury polskiej XX wieku*. Red.: Alina Brodzka i in. Wrocław 1993 (i wyd. nast.);
6. *Literatura polska XX wieku. Przewodnik encyklopedyczny*. Red.: Artur Hutnikiewicz i Andrzej Lam. Warszawa 2000, tomy I-II;
7. Artur Hutnikiewicz: *Od czystej formy do literatury faktu. Główne teorie i programy literackie XX stulecia*. Wyd. 7. Warszawa 1997;
8. Krzysztof Dmitruk: *Z problemów życia literackiego w latach międzywojennych*. W: *Problemy literatury polskiej lat 1890-1939*. Seria II. Pod red. M. Kirchner i E. Żabickiego. Wrocław 1974;
9. Danuta Dobrowolska: *Powieść polityczna dwudziestolecia międzywojennego*. Kielce 2000;
10. Jerzy Speina: *Literatura w perspektywie psychologii. Studia i szkice o polskiej prozie narracyjnej Dwudziestolecia i jej recepcji krytycznoliterackiej*. Toruń 1998;
11. Małgorzata Baranowska: *Surrealna wyobraźnia i poezja*. Warszawa 1984;
12. Daniel Gerould: *Stanisław Ignacy Witkiewicz jako pisarz*. Przeł. Ignacy Sieradzki. Warszawa 1981;
13. Stanisław Jaworski: *Awangarda*. Warszawa 1992;
14. Joanna Kisielowa: *Retoryka i melancholia. O poezji Jana Lechonia*. Katowice 2001;
15. Janusz Kryszak: *Katastrofizm ocalający. Z problematyki poezji tzw. „Drugiej Awangardy”*, Wyd. 2 rozszerzone. Bydgoszcz 1985;
16. Anna Micińska: *Istnienie poszczególne: Stanisław Ignacy Witkiewicz*. Wrocław 2003;
17. Sławomir Sobieraj: *Alchemia wyobraźni. Rezonans twórczości Tadeusza Micińskiego w poezji międzywojennej*. Siedlce 2002;
18. Sławomir Sobieraj: *Awangarda mniej znana. Przypadki poezji*, Siedlce 2018.
19. Janusz Stradecki: *W kręgu Skamandra*. Warszawa 1977;

20. Andrzej Zawada: *Dwudziestolecie literackie*. Wrocław 1995.

21. Agata Zawiszewska: *Między Młodą Polską, Skamandrem a Awangardą. Kobiety piszące wiersze w dwudziestoleciu międzywojennym*, Szczecin 2015.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykład informacyjny i konwersatoryjny, wspomagany technikami multimedialnymi (prezentacje i filmy).

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W_01, W_02, W_03	Wszystkie wymienione efekty będą weryfikowane podczas egzaminu ustnego. Efekty związane z wiedzą o terminach i pojęciach dotyczących zjawisk literackich epoki (W_02) oraz reprezentatywnych dla nich tekstów literackich (W_03) będą częściowo sprawdzane także w trakcie rozmów ze studentami (elementy konwersacji podczas wykładu).
U_01, U_02, U_03	Wszystkie wymienione efekty będą weryfikowane podczas egzaminu ustnego. Dodatkowo efekt związany z pozyskiwaniem informacji o literaturze polskiej z różnych źródeł (U_03) będzie sprawdzany w trakcie rozmów ze studentami.
K_01	Efekt z kompetencji społecznych będzie weryfikowany na podstawie obserwacji, aktywności i obecności na wykładach.

Forma i warunki zaliczenia:

1. Obecność na wykładach.
2. Uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu ustnego.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w wykładach	15 godzin
Konsultacje	1 godzina
Udział w egzaminie	2 godziny
Samodzielne przygotowanie do zajęć i egzaminu	32 godziny
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	2 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia

Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Historia literatury polskiej: dwudziestolecie międzywojenne 2	
Nazwa w języku angielskim:		History of Polish literature: Interwar period 2	
Język wykładowy:	polski		
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		filologia polska	
Jednostka realizująca:		Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy	
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolitych magisterskich):		pierwszego stopnia	
Rok studiów:	trzeci		
Semestr:		piąty	
Liczba punktów ECTS:	4		
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr hab. Sławomir Sobieraj	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr hab. Sławomir Sobieraj	
Założenia i cele przedmiotu:		1. Nabycie przez studenta wiedzy o faktach, pojęciach i terminach związanych ze zjawiskami literackimi w latach 1918-1939, także w aspekcie teoretycznoliterackim, jak również o problematyce reprezentatywnych utworów przedstawicieli epoki oraz sposobach ich analizowania i interpretacji przyjętych w literaturoznawstwie polskim. 2. Opanowanie umiejętności w zakresie: nazywania i charakteryzowania zjawisk w literaturze i życiu literackim dwudziestolecia międzywojennego przy zastosowaniu odpowiedniej terminologii, samodzielnego analizowania i interpretacji tekstów literackich epoki w formie pracy pisemnej i wypowiedzi ustnej, pozyskiwania wiedzy z różnego typu źródeł. 3. Nabycie gotowości do precyzyjnego określania priorytetów służących realizacji określonych zadań badawczych, podnoszenia poziomu wiedzy i umiejętności interpretacyjnych w zakresie literaturoznawstwa polskiego.	

Symbol efektu	Efekty uczenia się	Symbol efektu kierunkowego
	WIEDZA Student zna i rozumie:	
W_01	fakty, pojęcia i terminy związane ze zjawiskami literackimi w latach 1918-1939, także w aspekcie teoretycznoliterackim, np. powieść psychologiczna, powieść polityczna, powieść-worek, wiersz wolny, jukstapozycja, metafora, układ rozkwitania, ekwiwalentyzacja uczuć,	K_W01, K_W03
W_02	reprezentatywne utwory głównych przedstawicieli literatury polskiej dwudziestolecia międzywojennego, ich problematykę oraz sposoby analizowania i interpretacji przyjęte w literaturoznawstwie polskim.	K_W06, K_W07, K_W09
Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	Symbol efektu kierunkowego
U_01	nazywać i charakteryzować zjawiska w literaturze i życiu literackim dwudziestolecia międzywojennego posługując się stosowną terminologią, interpretować wybrane zagadnienia,	K_U04, K_U07
U_02	samodzielnie analizować i interpretować teksty literackie dwudziestolecia w formie pracy pisemnej oraz wyciągać stosowne wnioski w toku prowadzonej dyskusji,	K_U03, K_U11 K_U05, K_U06
U_03	pozyskiwać wiedzę, informacje i teksty z różnego typu źródeł (m.in. bibliotek stacjonarnych i cyfrowych).	K_U09 K_U13
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
K_01	do jasnego i precyzyjnego określania priorytetów służących realizacji określonych zadań badawczych, formułowania tych zadań i celów działania, np. szkicu historycznoliterackiego,	K_K01
K_02	świadomego podnoszenia poziomu swej wiedzy i umiejętności interpretacyjnych w zakresie literaturoznawstwa polskiego przy wykorzystaniu różnego rodzaju źródeł (także cyfrowych i archiwalnych).	K_K04
Forma i typy zajęć:		ćwiczenia audytoryjne
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
1. Znajomość najważniejszych faktów historycznych z historii Polski i Europy pierwszej połowy dwudziestego wieku. 2. Wiedza o wcześniejszych epokach literackich, szczególnie z zakresu romantyzmu, pozytywizmu i Młodej Polski.		
Treści modułu kształcenia:		

1. Ewolucja poezji Juliana Tuwima: ekspresjonizm, problematyka społeczna, neoklasycyzm: *Czyhanie na Boga, Słowa we krwi, Rzecz czarnolesska, Biblia cygańska*.
2. Dialog z tradycją w wierszach Jana Lechonia – problematyka narodowa, egzystencjalizm (*Karmazynowy poemat, Srebrne i czarne*).
3. Formizm w poezji Tytusa Czyżewskiego: jukstapozycja, wielopłaszczyznowość, wizualność. Tematyka miejska i neoprymitywizm. *Zielone oko, Noc-dzień. Mechaniczny instynkt elektryczny, Pastorałki*.
4. Futuryzm w liryce Brunona Jasieńskiego. Kult cywilizacji technicznej i poetyka skandalu.
5. Poezja Tadeusza Peipera: metafora, układ rozkwitania i ekwiwalentyzacja uczuć (*Oczy nad miastem, Futbol, Ulica, Noga, Że*).
6. Liryka Juliana Przybosa. Konstruktywizm i „rozbijanie tworzydeł”. (*Gmachy, Z Tatr, Lipiec*).
7. Dramaturgia Stanisława Ignacego Witkiewicza – *Kurka wodna. Szewcy. Teoria Czystej Formy, katastrofizm, groteska*.
8. Proza Witkacego – Pożegnanie jesieni. Cechy powieści worka. Fantastyka i realizm. Katastrofizm.
9. Bolesław Leśmian jako poeta modernistyczny. Metafizyka Leśmianowska – związki z filozofią Bergsona i egzystencjalizmem. Wątki folklorystyczne.
10. *Noce i dnie* Marii Dąbrowskiej jako powieść-rzeka. Historyczna i egzystencjalna perspektywa rzeczywistości.
11. Liryka Józefa Czechowicza – wizjonerstwo i oniryzm. Katastrofizm.
12. *Cudzoziemka* Marii Kuncewiczowej – psychoanalityczny wymiar narracji. Oryginalność kompozycji.
13. Awangardowa proza Witolda Gombrowicza (*Ferdynand, Biesiada u hrabiny Kottubaj*). Kompozycja, niejednoznaczność gatunkowa. Egzystencjalne odczytanie powieści. Groteska.
14. Poetyckość i mityzacja rzeczywistości w prozie Brunona Schulza (*Sklepy cynamonowe*). Poetycki model prozy. Oniryzm. Groteska.
15. Poezja Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej. Między awangardą a Skamandrem. Mistrzostwo formy epigramatycznej. Konteksty egzystencjalne. Synkretyzm kulturowy.

Literatura podstawowa:

Teksty literackie:

1. Józef Czechowicz: *Wybór poezji*. Oprac. Tadeusz Kłak. Wrocław 1970, BN I-199.
2. Tytus Czyżewski: *Poezje i próby dramatyczne*. Oprac. Alicja Baluch. Wrocław 1992, BN I-273; lub Tytus Czyżewski: *Wiersze i utwory teatralne*. Oprac. Janusz Kryszak, Andrzej K. Waśkiewicz. Gdańsk 2009.
3. Maria Dąbrowska: *Noce i dnie*. Warszawa 1996 (lub inne wydanie).
4. Witold Gombrowicz: *Bakakaj. (Pamiętnik z okresu dojrzewania)* dowolne wydanie.
5. Witold Gombrowicz: *Ferdynand*. Warszawa 1957 (lub inne wydanie).
6. Bruno Jasieński: *Utwory poetyckie, manifesty, listy*. Oprac. Edward Balcerzan. Wrocław 1973, BN I-211.
7. Maria Kuncewiczowa: *Cudzoziemka*. Kraków 1994 (lub inne wydanie).
8. Jan Lechoń: *Poezje*. Opracował Roman Loth. Wrocław 1990, BN I-256.
9. Bolesław Leśmian: *Poezje wybrane*. Oprac. Jacek Trznadel. Wrocław 1974, BN I-217 (lub inne

wydanie, zwłaszcza: *Poezje zebrane*. Oprac. Aleksander Madyda. Toruń 2000).

10. Maria Pawlikowska-Jasnorzewska: *Wybór poezji*. Opracował Jerzy Kwiatkowski. Wrocław 1980, BN I-194 (lub inne wydanie).
11. Tadeusz Peiper: *Poematy i utwory teatralne*. Kraków 1979 (lub inna edycja poezji).
12. Julian Przyboś: *Sytuacje liryczne. Wybór poezji*. Wstęp: Edward Balcerzan. Wrocław 1989, BN I-266.
13. Bruno Schulz: *Sklepy cynamonowe*. W: *Proza*. Wstęp: Artur Sandauer. Kraków 1964 (1973) lub tenże: *Opowiadania. Wybór esejów i listów*. Opracował Jerzy Jarzębski. Wrocław 1989, „Biblioteka Narodowa” seria I, nr 264.
14. Stanisław Ignacy Witkiewicz: *Kurka wodna, Szewcy*. W: *Dramaty*. Opracował Konstanty Puzyna. Wydanie 2. Warszawa 1972, tom II (i wydania następne) lub inna edycja.
15. Julian Tuwim: *Wiersze wybrane*. Opracował Michał Głowiński. Wrocław 1986, BN I-184 (lub inne wyd.).
16. Stanisław Ignacy Witkiewicz: *Pożegnanie jesieni. [Powieść]*. Opracował Włodzimierz Bolecki. Kraków 1997 (lub inne wydanie).

Opracowania:

1. Jerzy Kwiatkowski: *Dwudziestolecie międzywojenne*. Warszawa 2000 (i wydania następne) (lub: *Literatura dwudziestolecia*. Warszawa 1990);
2. *Literatura polska 1918-1975*. Redakcja: Alina Brodzka, Helena Zaworska, Stefan Żółkiewski. Warszawa 1975-1993, tomy I-II.
3. Anna Nasiłowska: *Trzydziestolecie 1914-1944*. Warszawa 1999.

Literatura dodatkowa:

Teksty literackie:

1. *Antologia polskiego futuryzmu i Nowej Sztuki*. Opracowali Zbigniew Jarosiński i Helena Zaworska. Wrocław 1978, BN I-230.
2. *Poezja polska okresu międzywojennego. Antologia*. Wybór i wstęp: Michał Głowiński i Janusz Sławiński. Wrocław 1987, 1997, BN I-253.

Opracowania:

1. Maria Delaperrière: *Polskie awangardy a poezja europejska. Studium wyobraźni poetyckiej*. Katowice 2004.
2. Grzegorz Gazda: *Dwudziestolecie międzywojenne. Słownik literatury polskiej*. Gdańsk 2008;
3. *Obraz literatury polskiej XIX i XX wieku*. Seria VI: *Literatura polska w okresie międzywojennym*. Red.: Jerzy Kądziera i in. Kraków 1979-1993, tomy I-IV;
4. *Słownik literatury polskiej XX wieku*. Red.: Alina Brodzka i in. Wrocław 1993 (i wyd. nast.);
5. *Literatura polska XX wieku. Przewodnik encyklopedyczny*. Red.: Artur Hutnikiewicz i Andrzej Lam. Warszawa 2000, tomy I-II;
6. Elżbieta Hurnikowa: *Natura w salonie mody. O międzywojennej liryce Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej*. Warszawa 1995.
7. Jerzy Speina: *Literatura w perspektywie psychologii. Studia i szkice o polskiej prozie narracyjnej Dwudziestolecia i jej recepcji krytycznoliterackiej*. Toruń 1998.

8. Włodzimierz Bolecki: *Poetycki model prozy w dwudziestoleciu międzywojennym*. Wyd. 2 popr. Kraków 1996.
9. Tadeusz Drewnowski: *Rzecz russowska*. O pisarstwie Marii Dąbrowskiej. Kraków 1981.
10. Jerzy Ficowski: *Regiony wielkiej herezji. Szkice o życiu i twórczości Brunona Schulza*. Wyd. 2. Kraków 1975 (lub inne wydanie).
11. Daniel Gerould: *Stanisław Ignacy Witkiewicz jako pisarz*. Przeł. Ignacy Sieradzki. Warszawa 1981.
12. Michał Głowiński: *Zaświat przedstawiony. Szkice o poezji Bolesława Leśmiana*. Warszawa 1981.
13. Stanisław Jaworski: *Awangarda*. Warszawa 1992.
14. Joanna Kisielowa: *Retoryka i melancholia. O poezji Jana Lechonia*. Katowice 2001.
15. Piotr Łopuszański: *Leśmian*. Wrocław 2000.
16. Anna Micińska: *Istnienie poszczególne: Stanisław Ignacy Witkiewicz*. Wrocław 2003.
17. *Poezi dwudziestolecia międzywojennego*. Redakcja: Irena Maciejewska. Warszawa 1982, tomy I-II.
18. *Prozaicy dwudziestolecia międzywojennego*. Redakcja: Bolesław Faron. Warszawa 1972.
19. Sławomir Sobieraj: *Laboratorium awangardy. O twórczości literackiej Tytusa Czyżewskiego*. Siedlce 2009.
20. Janusz Sławiński: *Koncepcja języka poetyckiego awangardy krakowskiej*, Kraków 1998.
21. Anna Węgrzyniak: *Ja głosów świata imitator. Studia o poezji Juliana Tuwima*. Katowice 2005.
22. Kazimierz Wyka: *Rzecz wyobraźni*. Kraków 1997 (lub inne wydanie).
23. *Przyboś dzisiaj*. Redakcja Zenon Ożóg, Janusz Pasterski, Magdalena Rabizo-Birek. Rzeszów 2017.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Heureza (rozmowa kierowana); dyskusja, elementy analizy i interpretacji dzieła literackiego, szkic literaturoznawczy (historycznoliteracki), prezentacje multimedialne, filmy.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W_01, W_02	Efekty W_01 oraz częściowo W_02 będą sprawdzane podczas rozmowy lub dyskusji na zajęciach oraz na kolokwium zaliczeniowym, natomiast weryfikacji efektu W_02 posłuży przede wszystkim praca pisemna zaliczeniowa.
U_01, U_02, U_03	Efekty U_01 i U_03 będą sprawdzane podczas odpowiedzi ustnych na zajęciach oraz na kolokwium zaliczeniowym, natomiast U_02 podstawie pracy zaliczeniowej (historycznoliterackiej).
K_01, K_02	Zweryfikowaniu efektu K_01 posłuży pisemna praca zaliczeniowa, natomiast efekt K_02 a zostanie sprawdzony podczas odpowiedzi ustnych na zajęciach.

Forma i warunki zaliczenia:	
1. Obecność na ćwiczeniach. 2. Aktywność i przygotowanie do zajęć. 3. Pozytywna ocena z pracy zaliczeniowej (szkic literaturoznawczy). Kryteria oceny: a) kompozycja i aspekty formalne (zapis bibliograficzny, przypisy, edycja) – 4 pkt b) poprawność merytoryczna – 6 pkt c) poprawność językowa i styl – 4 pkt d) oryginalność koncepcji interpretacyjnej – 2 pkt Oceny: 16 – 15 punktów – bardzo dobra, 14 punktów – dobra plus, 13 – 12 punktów – dobra, 11 – 10 punktów – dostateczna plus, 9 – 8 – dostateczna, poniżej 8 punktów – niedostateczna. 4. Pozytywna ocena z kolokwium zaliczeniowego. Punktacja i oceny (w ujęciu procentowym): 0-50 pkt – niedostateczny, 51-60 – dostateczny, 61-70 – dostateczny plus, 71-80 – dobry, 81-90 – dobry plus, 91-100 – bardzo dobry. Ocena końcowa jest średnią uzyskanych ocen według warunków określonych w punktach 2, 3 i 4.	
Bilans punktów ECTS:	
Studia stacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w ćwiczeniach	30 godzin
Konsultacje	2 godziny
Samodzielne przygotowanie się do zajęć	48 godzin
Przygotowanie do kolokwium	6 godzin
Napisanie pracy zaliczeniowej	14 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	4 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia

Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Gramatyka historyczna języka polskiego 1	
Nazwa w języku angielskim:		Historical grammar of Polish language 1	
Język wykładowy:	polski		
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		filologia polska	
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych		
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy	
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolitych magisterskich):		pierwszego stopnia	
Rok studiów:	trzeci		
Semestr:		piąty	
Liczba punktów ECTS:	1		
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr hab. Jarosław Karzarnowicz	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr hab. Jarosław Karzarnowicz, dr hab. Beata Żywicka	
Założenia i cele przedmiotu:		Zapoznanie studentów z metodami diachronicznego opisu języka oraz z ewolucją systemu języka polskiego w ujęciu genetycznym, tj. na tle zjawisk charakterystycznych dla języków: praindoeuropejskich i prasłowiańskich; opis chronologii i konsekwencji procesów fonetycznych, fleksyjnych, słowotwórczych; przyswojenie wiedzy potrzebnej do interpretacji współczesnych faktów językowych.	
Symbol efektu	Efekty uczenia się		Symbol efektu kierunkowego
	WIEDZA Student zna i rozumie:		
W_01	Student ma pogłębioną wiedzę o istocie, zakresie i miejscu językoznawstwa diachronicznego w lingwistyce, zna metody diachronicznego opisu języka.		W_W01; W_W04
W_02	Ma poszerzoną i pogłębioną wiedzę o historycznych tendencjach rozwojowych języka polskiego.		W_W04
W_03	Zna terminologię z zakresu językoznawstwa historycznego.		W_W03

Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	Symbol efektu kierunkowego
U_01	Potrafi rozpoznać i nazwać różne tendencje rozwojowe języka polskiego oraz wykorzystać terminologię z zakresu językoznawstwa diachronicznego w celu nazwania i scharakteryzowania tych zjawisk.	K_U02
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
K_01	Wykazuje troskę o zachowanie polskiego językowego dziedzictwa i propagowanie wzorców językowej poprawności oraz kultury osobistej. Ma świadomość znaczenia wspólnotowego dziedzictwa kulturowego dla rozumienia dawnych i współczesnych zjawisk społecznych i kulturalnych.	K_K02; K_K03
Forma i typy zajęć:		wykład
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Znajomość gramatyki języka polskiego		
Treści modułu kształcenia:		
1. Język polski w grupie języków słowiańskich. Co to jest pokrewieństwo językowe? Przynależność Słowian do indoeuropejskiej rodziny językowej (grupa praindoeuropejska, grupa bałtosłowiańska, grupa słowiańska, grupa lechicka). Metody badania pierwotnego zasięgu języka prasłowiańskiego. pochodzenie nazwy „Słowianie”. 2. Periodyzacja dziejów języka polskiego. 3. Struktury morfologiczne wyrazów w języku praindoeuropejskim. 4. Najważniejsze tendencje w rozwoju systemu wokalicznego języka polskiego. 5. Najważniejsze tendencje w rozwoju systemu konsonantycznego języka polskiego. 6. Rozwój fleksji imiennej w języku polskim (deklinacja rzeczowników, kategorie rodzaju, zanik liczby podwójnej, odmiana przymiotnika i zaimka). 7. Rozwój fleksji werbalnej (koniugacje, imiesłowy). 8. Sposoby otwarcia sylaby: a) metateza – wyjaśnić zjawisko w nagłosie i śródgłosie wyrazów na odpowiednio dobranych przykładach (schematy: ORT, OLT, TORT, TOLT, TERT, TELT), b) monoftongizacja dyftongów, c) zanik końcowej spółgłoski. 9. Przeglós lechicki i polski – istota i konsekwencje zjawiska; brak przegłosu, pozorny brak przegłosu, przegłos nieregularny i fałszywy. 10. Prasłowiańskie palatalizacje spółgłosek tylnojęzykowych (I, II, III) i IV palatalizacja polska. Jotacyzacja jako palatalizacja szczególna (po spółgłoskach k, g, x, p, b, m, v, s, z, r, l, d, t, n). Dyspalatalizacje – istota procesu i fazy występowania. 11. Źródła iloczasu w języku polskim. Losy samogłosek długich. Kontrakcja. Powstanie nowych fonemów spółgłoskowych.		
Literatura podstawowa:		

1. Stanisław Borawski, 2000, <i>Wprowadzenie do historii języka polskiego</i>, Warszawa. 2. Danuta Buttler, 1978, <i>Rozwój semantyczny wyrazów polskich</i>, Warszawa. 3. Krystyna Długosz-Kurczabowa, Stanisław Dubisz, 2001, <i>Gramatyka historyczna języka polskiego</i>, Warszawa. 4. Zenon Klemensiewicz, Tadeusz Lehr-Splawiński, Stanisław Urbańczyk, 1981, <i>Gramatyka historyczna języka polskiego</i>, Warszawa. 5. Leszek Moszyński, 2012, <i>Wstęp do filologii słowiańskiej</i>, (rozdz. IV. Język prasłowiański), Warszawa. 6. Stanisław Rospond, 2023, <i>Gramatyka historyczna języka polskiego</i>, Warszawa. 7. Bogdan Walczak, 1999, <i>Zarys dziejów języka polskiego</i>, Wrocław.
--

Literatura dodatkowa:

1. Krystyna Długosz-Kurczabowa, Stanisław Dubisz, 2006, <i>Gramatyka historyczna języka polskiego w testach, ćwiczeniach i tematach egzaminacyjnych</i>, Warszawa. 2. Witold Taszycki (oprac.), 1975, <i>Najdawniejsze zabytki języka polskiego</i>, Wrocław (wybór według wskazań wykładowcy). 3. Wojciech Rzepka, Wiesław Wydra, 2004, <i>Chrestomatia staropolska</i>, Kraków. 4. Bronisław Wieczorkiewicz, Roxana Sinielnikoff, 1959 lub 1965, <i>Elementy gramatyki historycznej języka polskiego z ćwiczeniami</i>, Warszawa. 5. Władysław Kuraszkiewicz, 1972, <i>Gramatyka historyczna języka polskiego</i>, Warszawa. 6. Janusz Strutyński, <i>Elementy gramatyki historycznej języka polskiego</i>, Kraków 1999.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:
--

Wykład wspomagany prezentacją multimedialną.
--

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W_01, W_02; W_03	Efekty z wiedzy będą weryfikowane na podstawie pisemnych odpowiedzi udzielonych na pytania sprawdzające podczas egzaminu kontrolującego stopień opanowania przez studentów materiału wykładowego oraz wskazanych przez wykładowcę pozycji z literatury przedmiotu (test zawierający pytania o charakterze otwartym i zamkniętym).
U_01	Efekty z umiejętności będą weryfikowane poprzez przygotowanie prezentacji na zadany temat o charakterze problemowym, poddany pod dyskusję na wykładzie w aspekcie omawianej tematyki.
K_01	Efekty z kompetencji będą weryfikowane poprzez obserwację zachowań, zaangażowanie w dyskusji pozwalające ocenić umiejętności praktyczne studenta, rozwiązywanie zadań problemowych, w trakcie których student jest obserwowany przez nauczyciela oraz oceniany pod kątem systematyczności, aktywności i gotowości do wykorzystania zdobytej wiedzy z gramatyki historycznej języka polskiego.

Forma i warunki zaliczenia:

Warunek uzyskania zaliczenia przedmiotu: obecność na wykładach, uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu pisemnego.
--

Przedział punktacji:

0% – 50% – niedostateczny

51% - 60% - dostateczny

61% - 70% - dostateczny plus

71% - 80% - dobry

81% - 90% - dobry plus

91% - 100% - bardzo dobry

Bilans punktów ECTS: 1

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w wykładach	15 godzin
Samodzielne przygotowanie się do egzaminu	9 godzin
Udział w konsultacjach	1 godzina
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	25 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	1

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia

Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Gramatyka historyczna języka polskiego 2	
Nazwa w języku angielskim:		Historical grammar of Polish language 2	
Język wykładowy:	polski		
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		filologia polska	
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych		
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy	
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolitych magisterskich):		pierwszego stopnia	
Rok studiów:	trzeci		
Semestr:		piąty	
Liczba punktów ECTS:	2		
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr hab. Jarosław Karzarnowicz	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr hab. Jarosław Karzarnowicz, dr hab. Beata Żywicka	
Założenia i cele przedmiotu:		Zapoznanie studentów z metodami diachronicznego opisu języka oraz z ewolucją systemu języka polskiego w ujęciu genetycznym, tj. na tle zjawisk charakterystycznych dla języków: praindoeuropejskich i prasłowiańskich; opis chronologii i konsekwencji procesów fonetycznych, fleksyjnych, słowotwórczych; przyswojenie wiedzy potrzebnej do interpretacji współczesnych faktów językowych.	
Symbol efektu	Efekty uczenia się		Symbol efektu kierunkowego
	WIEDZA Student zna i rozumie:		
W_01	Ma wiedzę w zakresie budowy, funkcjonowania, pochodzenia i historycznego rozwoju polszczyzny ogólnej i jej form językowych. Rozumie znaczenie języka jako narzędzia społecznej komunikacji i przekazu wartości kulturowych.		K_W03
W_02	Ma kompetencje w zakresie analizy synchronicznej i diachronicznej		K_W04;

	form językowych i tekstów typowych gatunków mowy.	K_W06
Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	Symbol efektu kierunkowego
U_01	Potrafi analizować dawne teksty źródłowe i interpretować zawarte w nich zjawiska językowe w aspekcie gramatycznym.	K_U03
U_02	Umie samodzielnie interpretować dawne fakty językowe i współczesne do nich nawiązania.	K_U04
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
K_01	Zna ograniczenia własnej wiedzy i rozumie potrzebę dalszego kształcenia; stara się krzewić wiedzę o przeszłości języka polskiego.	K_K03; K_K04
Forma i typy zajęć:		ćwiczenia audytoryjne
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Znajomość gramatyki języka polskiego		
Treści modułu kształcenia:		
- Najdawniejsze zabytki języka polskiego (Bulla gnieźnieńska, Bogurodzica, Kazania świętokrzyskie, Kazania gnieźnieńskie, Psalterz floriański, Roty sądowe, Biblia królowej Zofii, Kodeks Śwątostława). - Grafia tekstów staropolskich (trudności z adaptacją alfabetu łacińskiego, podstawowe typy grafii staropolskiej) – analiza grafii wybranych zabytków; traktaty ortograficzne i ich znaczenie dla stabilizacji grafii i ortografii. - Prawa głosowe i ich wpływ na fonetykę wyrazów. - Sposoby otwarcia sylaby: a) metateza – wyjaśnić zjawisko w nagłosie i śródgłosie wyrazów na odpowiednio dobranych przykładach (schematy: ORT, OLT, TORT, TOLT, TERT, TELT) monoftongizacja dyftongów, c) zanik końcowej spółgłoski. - Przegłos polski i lechicki – istota i konsekwencje zjawiska; brak przegłosu, pozorny brak przegłosu, przegłos nieregularny i fałszywy. - Geneza i ewolucja jerów; jery słabe i mocne, zanik i wokalizacja jerów; konsekwencje procesu. 17-20. Wzdłużenie zastępcze jako proces kompensacyjny zaniku jerów. - Analiza tekstów źródłowych.		
Literatura podstawowa:		
- Stanisław Borawski, 2000, <i>Wprowadzenie do historii języka polskiego</i>, Warszawa. - Danuta Buttler, 1978, <i>Rozwój semantyczny wyrazów polskich</i>, Warszawa. - Krystyna Długosz-Kurczabowa, Stanisław Dubisz, 2001, <i>Gramatyka historyczna języka polskiego</i>, Warszawa. - Zenon Klemensiewicz, Tadeusz Lehr-Splawiński, Stanisław Urbańczyk, 1981, <i>Gramatyka historyczna języka polskiego</i>, Warszawa. - Leszek Moszyński, 2012, <i>Wstęp do filologii słowiańskiej</i>, (rozdz. IV. Język prasłowiański), Warszawa. - Stanisław Rospond, 2023, <i>Gramatyka historyczna języka polskiego</i>, Warszawa.		

7. Bogdan Walczak, 1999, <i>Zarys dziejów języka polskiego</i> , Wrocław.	
Literatura dodatkowa:	
1. Krystyna Długosz-Kurczabowa, Stanisław Dubisz, 2006, <i>Gramatyka historyczna języka polskiego w testach, ćwiczeniach i tematach egzaminacyjnych</i> , Warszawa. 2. Witold Taszycki (oprac.), 1975, <i>Najdawniejsze zabytki języka polskiego</i> , Wrocław (wybór według wskazań wykładowcy). 3. Wojciech Rzepka, Wiesław Wydra, 2004, <i>Chrestomatia staropolska</i> , Kraków. 4. Bronisław Wieczorkiewicz, Roxana Sinielnikoff, 1959 lub 1965, <i>Elementy gramatyki historycznej języka polskiego z ćwiczeniami</i> , Warszawa. 5. Władysław Kuraszkiewicz, 1972, <i>Gramatyka historyczna języka polskiego</i> , Warszawa. 6. Janusz Strutyński, <i>Elementy gramatyki historycznej języka polskiego</i> , Kraków 1999.	
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:	
Zestawy ćwiczeń zakresu gramatyki historycznej języka polskiego, analiza tekstów staropolskich	
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:	
Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W_01, W_02	Efekty z wiedzy będą weryfikowane na podstawie pisemnych odpowiedzi udzielonych na pytania sprawdzające podczas kolokwium zaliczeniowego, które skontrolują stopień opanowania przez studentów materiału zrealizowanego na ćwiczeniach i wskazanych przez wykładowcę pozycji z literatury przedmiotu. Kolokwium zaliczeniowe będzie miało formę testu zawierającego pytania o charakterze otwartym (problematyczne) i zamkniętym.
U_01, U_02	Efekty z umiejętności będą weryfikowane poprzez realizację zestawów ćwiczeń z zakresu gramatyki historycznej języka polskiego, sprawdzane na bieżąco podczas zajęć, obserwację zachowań studentów, zaangażowanie w wykonywane ćwiczenia, rozwiązywanie zadań problemowych, analizę wybranych tekstów staropolskich, pozwalające ocenić umiejętności praktyczne studenta w aspekcie omawianej problematyki.
K_01	Efekty z kompetencji będą weryfikowane poprzez obserwację zachowań, zaangażowanie w rozwiązywanie ćwiczeń i zadań problemowych, umiejętność pracy indywidualnej i w grupie, w trakcie których student jest obserwowany przez nauczyciela oraz oceniany pod kątem systematyczności, aktywności i gotowości do wykorzystania zdobytej wiedzy z zakresu gramatyki historycznej języka polskiego.
Forma i warunki zaliczenia:	
Warunek uzyskania zaliczenia przedmiotu: obecność i aktywne uczestnictwo w ćwiczeniach, uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowego. Przedział punktacji: 0% – 50% – niedostateczny 51% - 60% - dostateczny 61% - 70% - dostateczny plus 71% - 80% - dobry	

81% - 90% - dobry plus 91% - 100% - bardzo dobry	
Bilans punktów ECTS:	
Studia stacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w ćwiczeniach	15 godzin
Przygotowanie się do ćwiczeń	15 godzin
Samodzielne przygotowanie się do kolokwium zaliczeniowego	19 godzin
Konsultacje	1 godzina
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	2

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia

Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Tekstologia 1	
Nazwa w języku angielskim:		Textology 1	
Język wykładowy:	polski		
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		filologia polska	
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych		
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy	
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolitych magisterskich):		pierwszego stopnia	
Rok studiów:	trzeci		
Semestr:		piąty	
Liczba punktów ECTS:	1		
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr hab. Beata Żywicka	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr hab. Beata Żywicka	
Założenia i cele przedmiotu:		Na zajęciach studenci poznają terminologię z obszaru podstawowej wiedzy o tekście i jej najważniejszych pojęć, takich jak: tekst, budowa tekstu, działania na tekście. Studenci nabywają wiedzę z podstawowych zagadnień obejmujących problemy teoretyczne związane z tekstem, jego strukturą, semantyką oraz poznają pragmatyczne właściwości tekstu, zwłaszcza dotyczące podstawowych działań na tekście: streszczenie, indeksowanie, sporządzanie planu tekstu, spisu treści, rozwijanie i rozszerzanie tekstu, przekształcanie (parafraza, przekład, adiustacja, korekta, transformacja), komentowanie i interpretacja. Studenci posiadają umiejętność przygotowania typowych tekstów pisemnych w języku polskim dotyczących zagadnień szczegółowych z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł; wiedzą w jaki sposób zastosować umiejętności badawcze w zakresie nauki o tekście i potrafią wykorzystać wiedzę z zakresu podstawowych sprawności językowych, tworząc teksty użytkowe, artystyczne, urzędowe, naukowe i publicystyczne. Są gotowi, by jasno i precyzyjnie określać priorytety służące realizacji określonych zadań badawczych oraz rozumieją konieczność	

		ciągłego podnoszenia poziomu własnej wiedzy i kompetencji językowych.
Symbol efektu	Efekty uczenia się	Symbol efektu kierunkowego
	WIEDZA Student zna i rozumie:	
W_01	Ma uporządkowaną wiedzę podstawową, obejmującą terminologię, teorie i metodologię z zakresu tekstologii.	K_W03
W_02	Ma podstawową wiedzę o powiązaniach tekstologii z innymi dziedzinami humanistyki i naukami społecznymi, np. językoznawstwo, kultura języka.	K_W02
W_03	Ma świadomość podstawowej roli języka w procesie komunikacji pomiędzy nadawcami i odbiorcami kultury oraz pracy z tekstem i zróżnicowanymi działaniami na tekstach różnogatunkowych.	K_W04; K_W09
Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	Symbol efektu kierunkowego
U_01	Potrafi dokonać segmentacji tekstu.	K_U03; K_U04
U_02	Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z zakresu tekstologii z wykorzystaniem różnych źródeł i sposobów.	K_U03; K_U04; K_U08
U_03	Posiada podstawowe umiejętności badawcze w zakresie badań nad tekstem, potrafi formułować problemy badawcze, samodzielnie analizować różnogatunkowe teksty, posługując się odpowiednimi narzędziami metodologicznymi, a także potrafi opracować i zaprezentować wyniki swych badań.	K_U02; K_U03; K_U04; K_U08; K_U12
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
K_01	Jest gotów, by jasno i precyzyjnie określać priorytety służące realizacji określonych zadań badawczych.	K_K01
K_02	Jest świadomy konieczności podnoszenia poziomu własnej wiedzy i rozumie potrzebę dalszego kształcenia.	K_K04
Forma i typy zajęć:		wykład
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Zintegrowana wiedza językoznawcza i literaturoznawcza zdobyta na wcześniejszych etapach studiów ułatwi, wykorzystując pojęcia teorii języka, teorii literatury i teorii komunikacji, wykonywanie podstawowych działań na tekście, takich jak np. streszczanie, indeksowanie, komentowanie, interpretowanie czy różnego typu transformacje np. parafrazowanie.		
Treści modułu kształcenia:		

1. Z historii problemu. Główne kierunki badań nad tekstem. Przegląd stanowisk badawczych w Polsce i za granicą. Działy tekstologii.
2. Tekst – dyskurs – komunikacja. Czym jest tekst, a czym jest dyskurs.
3. Tekst a gatunki mowy, odmiany i style języka.
4. Definicja tekstu potoczna i naukowa.
5. Poziomy strukturalne tekstu. Pojęcie metatekstu.
6. Operatory metatekstowe.
7. Operatory tekstowe.
8. Problemy delimitacji tekstu, rama tekstowa, segmentacja wewnętrzna i jej podstawy.
9. Typy i funkcje akapitów w tekście.
10. Tytuł tekstu, jego różnorodność stylowa i gatunkowa. Tytuły w prasie; tytuły utworów literackich; tytuły prac naukowych.
11. Temat tekstu. Tematologia literacka.
12. Pojęcie tematu i rematu w lingwistyce. Podział tematyczno-rematyczny zdania. Następstwo tematyczne w tekście: model łańcuchowy (tematyzacja rematu) i szeregowy (tematyzacja tematu). Paradygmaty spójnościowe tekstu.
13. Pary izotopyczne.
14. Teoria aktów mowy i problemy intencji nadawczej. Problemy odbioru (w tym zwłaszcza interpretacji) tekstu.
15. Etykieta grzecznościowa. Sposoby jej realizacji w tekstach i aktach grzecznościowych.

Literatura podstawowa:

1. Bartmiński Jerzy (red.), *Współczesny język polski*, Lublin 2001.
2. Bartmiński Jerzy, *Streszczenie w aspekcie typologii tekstów*, [w:] *Typy tekstów. Zbiór studiów*, red. Teresa Dobrzyńska, Warszawa 1992.
3. Bartmiński Jerzy, *Tekst jako przedmiot tekstologii lingwistycznej*, [w:] *Tekst. Problemy teoretyczne*, red. Jerzy Bartmiński i Barbara Boniecka, Lublin 1998, s. 9-25.
4. Bartmiński Jerzy, Niebrzegowska-Bartmińska Stanisława (red.), *Tekstologia*, cz. 4, 5, Lublin 2004.
5. Bartmiński Jerzy, Niebrzegowska-Bartmińska Stanisława, *Tekstologia*, Warszawa 2009.
6. Bartmiński Jerzy, Tokarski Ryszard, *Językowy obraz świata a spójność tekstu*, [w:] *Teoria tekstu. Zbiór studiów*, red. Teresy Dobrzyńskiej, Wrocław 1986.
7. Dobrzyńska Teresa (red.), *Tekst i jego odmiany*, Warszawa 1996.
8. Dobrzyńska Teresa, *Delimitacja tekstu pisanego i mówionego*, [w:] *Tekst. Język. Poetyka*, red. Maria Renata Mayenowa, Wrocław 1978.
9. Dobrzyńska Teresa, *Tekst*, [w:] *Encyklopedia kultury polskiej XX wieku. Współczesny język polski*, red. Jerzy Bartmiński, t. 2, Wrocław 1993, s. 283-304.
10. Krauz Maria, *Zdania inicjalne w języku polskim*, Rzeszów 1996.
11. Niebrzegowska-Bartmińska Stanisława, *Wzorce tekstów ustnych w perspektywie etnolingwistycznej*, Lublin 2007.
12. Niebrzegowska-Bartmińska Stanisława, *Definiowanie i profilowanie pojęć w (etno)lingwistyce*, Lublin 2020.
13. „Sztuka Edycji” <https://apcz.umk.pl/sztukaedycji/index>.
14. Żywicka Beata, *Konceptualizacja narodu we współczesnym polskim dyskursie publicznym*, [w:] *Vertybės lietuvių ir lenkų kalbų pasaulėvaizdyje. Šwiat wartości Polaków i Litwinów. Świat wartości Polaków i Litwinów. Dziedzictwo ludowe, narodowe, wieloetniczne i wielokulturowe*, red. Stanisława Niebrzegowska-Bartmińska, Kristina Rutkowska, Wilno 2020, s. 366-388.
15. Żywicka Beata, *Ciemny lud wszystko kupi? Konceptualizacja LUDU w polskim dyskursie publicystycznym po roku 1989*, [w:] *Współczesne media. Medialny obraz świata. Studium przypadku*, red. Iwona Hofman, Danuta Kępa-Figura, Lublin 2016, s. 145-160.

Literatura dodatkowa:

1. Daneš František, *Semantyczna i tematyczna struktura zdania i tekstu*, [w:] *Tekst i język. Problemy semantyczne*, red. Maria Renata Mayenowa, Wrocław 1974, s. 23-40.
2. Dobrzyńska Teresa, *Teoria tekstu. Zbiór studiów*, Wrocław–Kraków–Gdańsk–Łódź 1986.
3. Dobrzyńska Teresa, *Typy tekstów. Zbiór studiów*, Warszawa 1992.
4. Duszak Anna, *Tekst, dyskurs, komunikacja międzykulturowa*, Warszawa 1998.
5. Gajda Stanisław, *Gatunkowe wzorce wypowiedzi*, [w:] *Encyklopedia kultury polskiej XX wieku. Współczesny język polski*, red. Jerzy Bartmiński, t. 2, Wrocław 1993, s. 245-258.
6. Łotman Jurij, *Struktura tekstu artystycznego*, przełożyła Anna Tonalska, Warszawa 1984.
7. Mathesius Vilem, *O tak zwanym aktualnym rozczłonkowaniu zdania*, przełożyła Maria Renata Mayenowa, [w:] *O spójności tekstu*, red. Maria Renata Mayenowa, Wrocław, s. 7-12.
8. Mayenowa Maria Renata, *Spójność tekstu a postawa nadawcy*, [w:] *O spójności tekstu*, red. Maria Renata Mayenowa, Wrocław 1971, s. 189-205.
9. Mayenowa Maria Renata, *Poetyka teoretyczna. Zagadnienia języka*, Wrocław–Warszawa–Kraków–Gdańsk 1974.
10. Pisarkowa Krystyna, *O spójności tekstu mówionego*, [w:] *Tekst i język. Problemy semantyczne*, red. Maria Renata Mayenowa, Wrocław 1974, s. 41-71.
11. Puzynina Jadwiga, *Lingwistyka a problem rozumienia tekstu*, „Poradnik Językowy”, z. 7, 1984, s. 408–416.
12. Żydek-Bednarczuk Urszula, *Struktura tekstu rozmowy potocznej*, Katowice 1994.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykład informacyjny wspomagany prezentacją multimedialną.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W_01, W_02, W_03	Efekty z wiedzy będą weryfikowane na podstawie pisemnych odpowiedzi udzielonych na pytania sprawdzające podczas kolokwium zaliczeniowego, które skontrolują stopień opanowania przez studentów materiału wykładowego i wskazanych przez nauczyciela pozycji z literatury przedmiotu. Kolokwium zaliczeniowe będzie miało formę testu zawierającego pytania o charakterze otwartym (problematyczne) i zamkniętym.
U_01, U_02, U_03	Efekty z umiejętności będą weryfikowane poprzez przygotowanie prezentacji na zadany temat o charakterze problemowym, poddany pod dyskusję na wykładzie w aspekcie omawianej tematyki.
K_01, K_02	Efekty z kompetencji będą weryfikowane poprzez obserwację zachowań, zaangażowanie w dyskusji pozwalających ocenić umiejętności praktyczne studenta, rozwiązywanie zadań problemowych, w trakcie których student jest obserwowany przez nauczyciela oraz oceniany pod kątem systematyczności, aktywności i gotowości do wykorzystania zdobytej wiedzy z zakresu tekstologii.

Forma i warunki zaliczenia:

Warunek uzyskania zaliczenia przedmiotu: obecność na wykładach, uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium zaliczeniowego przeprowadzonego w formie testu, zawierającego pytania o charakterze otwartym (problematyczne) i zamkniętym, obejmującego treści wykładowe i wskazane pozycje literatury przedmiotu.

Przedział punktacji:

91 – 100% - bardzo dobry

81 – 90% - dobry plus
71 – 80% - dobry
61 – 70% - dostateczny plus
51 – 60% - dostateczny
50 – 0% - niedostateczny

Wyniki kolokwium zostaną omówione podczas indywidualnych konsultacji do końca semestru.

Bilans punktów ECTS: 1

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w wykładach	15 godzin
Samodzielne przygotowanie do zaliczenia na ocenę	9 godzin
Udział w konsultacjach	1 godzina
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	25 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	1 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia

Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Tekstologia 2	
Nazwa w języku angielskim:		Textology 2	
Język wykładowy:	polski		
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		filologia polska	
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych		
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy	
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolitych magisterskich):		pierwszego stopnia	
Rok studiów:	trzeci		
Semestr:		piąty	
Liczba punktów ECTS:	2		
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr hab. Beata Żywicka	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr hab. Beata Żywicka	
Założenia i cele przedmiotu:		Na zajęciach studenci poznają uporządkowaną terminologię z obszaru podstawowej wiedzy o tekście i jej najważniejszych pojęć, takich jak: tekst, budowa tekstu, działania na tekście. Studenci nabywają wiedzę z podstawowych zagadnień obejmujących problemy praktyczne związane z tekstem, jego strukturą, semantyką oraz poznają pragmatyczne właściwości tekstu, zwłaszcza dotyczące podstawowych działań na tekście: streszczenie, indeksowanie, sporządzanie planu tekstu, spisu treści, rozwijanie i rozszerzanie tekstu, przekształcanie (parafraza, przekład, adiustacja, korekta, transformacja), komentowanie i interpretacja. Opanowują umiejętności przygotowania typowych tekstów pisemnych w języku polskim dotyczących zagadnień szczegółowych z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł; wiedzą w jaki sposób zastosować umiejętności badawcze w zakresie nauki o tekście i potrafią wykorzystać wiedzę z zakresu podstawowych sprawności językowych, tworząc teksty użytkowe, artystyczne, urzędowe, naukowe i publicystyczne. Są świadomymi użytkownikami języka, wykazując zainteresowanie językiem jako	

		źródłem wiedzy o świecie i człowieku.
Symbol efektu	Efekty uczenia się	Symbol efektu kierunkowego
	WIEDZA Student zna i rozumie:	
W_01	Zna podstawy teorii tekstu.	K_W03; K_W04
W_02	Zna i rozumie zagadnienia dotyczące rozwoju i struktury tekstu, jego przemian w aspekcie historycznym, rodzajowym i kompozycyjnym.	K_W04
W_03	Zna metody analizy i interpretacji tekstu w aspekcie językoznawczym.	K_W09
Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	Symbol efektu kierunkowego
U_01	Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną: terminy, paradygmaty badawcze, pojęcia z zakresu wiedzy o tekście w typowych sytuacjach profesjonalnych.	K_U03; K_U04
U_02	Potrafi tworzyć i redagować teksty należące do różnych stylów i odmian języka z wykorzystaniem terminologii tekstologicznej.	K_U11
U_03	Potrafi dokonywać różnorodnych operacji przetwarzania tekstu i wykonywać różne działania na tekstach zróżnicowanych gatunkowo.	K_U02; K_U08
U_04	Potrafi sporządzać w pracach pisemnych noty bibliograficzne zgodnie z wymaganiami warsztatu polonistycznego, cytować źródła, właściwie sporządzać przypisy.	K_U11
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
K_01	Jest świadomym użytkownikiem języka, wykazuje zainteresowanie językiem jako źródłem wiedzy o świecie i człowieku; jest świadomy tego, że język podlega rozwojowi.	K_K05; K_K06
Forma i typy zajęć:		ćwiczenia audytoryjne
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Zintegrowana wiedza językoznawcza i literaturoznawcza zdobyta na wcześniejszych etapach studiów ułatwi, wykorzystując pojęcia teorii języka, teorii literatury i teorii komunikacji, wykonywanie podstawowych działań na tekście, takich jak np. streszczanie, indeksowanie, komentowanie, interpretowanie czy różnego typu transformacje np. parafrazowanie.		
Treści modułu kształcenia:		

1. Definicja tekstu potoczna i naukowa.
2. Teksty praktyczne, artystyczne, urzędowe, naukowe i publicystyczne, ich struktura, cel i przeznaczenie.
3. Operatory tekstowe i metatekstowe.
4. Typy i funkcje akapitów w tekście.
5. Tytuł tekstu. Tytuły w prasie; tytuły utworów literackich; tytułowanie prac naukowych. Analiza tytułów wybranych zróżnicowanych gatunkowo tekstów.
6. Podział tematyczno-rematyczny zdania.
7. Następstwo tematyczne w tekście: model łańcuchowy (tematyzacja rematu) i szeregowy (tematyzacja tematu). Paradygmaty spójnościowe tekstu.
8. Pary izotopiczne.
9. Podstawowe działania na tekście: streszczanie tekstów naukowych i popularnonaukowych; indeksowanie – sporządzanie różnych rodzajów indeksów; plan tekstu (spis treści); rozwijanie i rozszerzanie tekstu; przekształcanie tekstu: parafraza, przekład; interpretacja tekstu. Komentowanie.
10. Etykieta grzecznościowa. Sposoby jej realizacji w tekstach i aktach grzecznościowych.

Literatura podstawowa:

1. Bartmiński Jerzy, *Streszczenie w aspekcie typologii tekstów*, [w:] *Typy tekstów. Zbiór studiów*, red. Teresa Dobrzyńska, Warszawa 1992.
2. Bartmiński Jerzy, *Tekst jako przedmiot tekstologii lingwistycznej*, [w:] *Tekst. Problemy teoretyczne*, red. Jerzy Bartmiński i Barbara Boniecka, Lublin 1998, s. 9-25.
3. Bartmiński Jerzy (red.), *Współczesny język polski*, Lublin 2001.
4. Bartmiński Jerzy, Tokarski Ryszard, *Językowy obraz świata a spójność tekstu*, [w:] *Teoria tekstu. Zbiór studiów*, red. Teresy Dobrzyńskiej, Wrocław 1986.
5. Bartmiński Jerzy, Niebrzegowska-Bartmińska Stanisława (red.), *Tekstologia*, cz. 4, 5, Lublin 2004.
6. Bartmiński Jerzy, Niebrzegowska-Bartmińska Stanisława, *Tekstologia*, Warszawa 2009.
7. Dobrzyńska Teresa, *Delimitacja tekstu pisanego i mówionego*, [w:] *Tekst. Język. Poetyka*, red. Maria Renata Mayenowa, Wrocław 1978.
8. Dobrzyńska Teresa (red.), *Tekst i jego odmiany*, Warszawa 1996.
9. Dobrzyńska Teresa, *Tekst*, [w:] *Encyklopedia kultury polskiej XX wieku. Współczesny język polski*, red. Jerzy Bartmiński, t. 2, Wrocław 1993, s. 283-304.
10. Krauz Maria, *Zdania inicjalne w języku polskim*, Rzeszów 1996.
11. Niebrzegowska-Bartmińska Stanisława, *Wzorce tekstów ustnych w perspektywie etnolingwistycznej*, Lublin 2007.
12. Niebrzegowska-Bartmińska Stanisława, *Definiowanie i profilowanie pojęć w(etno)lingwistyce*, Lublin 2020.
13. „Sztuka Edycji” <https://apcz.umk.pl/sztukaedycji/index>.
14. Żywicka Beata, *Konceptualizacja narodu we współczesnym polskim dyskursie publicznym*, [w:] *Vertibės lietuvių ir lenkų kalbų pasaulėvaizdyje. Šwiat wartości Polaków i Litwinów. Świat wartości Polaków i Litwinów. Dziedzictwo ludowe, narodowe, wieloetniczne i wielokulturowe*, red. Stanisława Niebrzegowska-Bartmińska, Kristina Rutkovska, Wilno 2020, s. 366-388.
15. Żywicka Beata, *Ciemny lud wszystko kupi? Konceptualizacja LUDU w polskim dyskursie publicystycznym po roku 1989*, [w:] *Współczesne media. Medialny obraz świata. Studium przypadku*, t. 1 red. Iwona Hofman, Danuta Kępa-Figura, Lublin 2016, s. 145-160.

Literatura dodatkowa:

1. Daneš František, *Semantyczna i tematyczna struktura zdania i tekstu*, [w:] *Tekst i język. Problemy semantyczne*, red. Maria Renata Mayenowa, Wrocław 1974, s. 23-40.
2. Dobrzyńska Teresa, *Teoria tekstu. Zbiór studiów*, Wrocław–Kraków–Gdańsk–Łódź 1986.
3. Dobrzyńska Teresa, *Typy tekstów. Zbiór studiów*, Warszawa 1992.
4. Duszak Anna, *Tekst, dyskurs, komunikacja międzykulturowa*, Warszawa 1998.
5. Gajda Stanisław, *Gatunkowe wzorce wypowiedzi*, [w:] *Encyklopedia kultury polskiej XX wieku. Współczesny język polski*, red. Jerzy Bartmiński, t. 2, Wrocław 1993, s. 245-258.
6. Łotman Jurij, *Struktura tekstu artystycznego*, przełożyła Anna Tonalska, Warszawa 1984.
7. Mathesius Vilem, *O tak zwanym aktualnym rozczłonkowaniu zdania*, przełożyła Maria Renata Mayenowa, [w:] *O spójności tekstu*, red. Maria Renata Mayenowa, Wrocław 1971, s. 7-12.
8. Mayenowa Maria Renata, *Spójność tekstu a postawa nadawcy*, [w:] *O spójności tekstu*, red. Maria Renata Mayenowa, Wrocław 1971, s. 189-205.
9. Mayenowa Maria Renata, *Poetyka teoretyczna. Zagadnienia języka*, Wrocław–Warszawa–Kraków–Gdańsk 1974.
10. Pisarkowa Krystyna, *O spójności tekstu mówionego*, [w:] *Tekst i język. Problemy semantyczne*, red. Maria Renata Mayenowa, Wrocław 1974, s. 41-71.
11. Puzynina Jadwiga, *Lingwistyka a problem rozumienia tekstu*, „Poradnik Językowy”, z. 7, 1984, s. 408-416.
12. Żydek-Bednarczuk Urszula, *Struktura tekstu rozmowy potocznej*, Katowice 1994.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Zestawy ćwiczeń audytoryjnych – zespołowe i indywidualne rozwiązywanie zadań problemowych, dotyczących struktury, pragmatyki i semantyki tekstu. Sporządzanie streszczeń tekstów naukowych i popularnonaukowych, parafraz i planów.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W_01, W_02, W_03	Efekty z wiedzy będą weryfikowane na podstawie pisemnych odpowiedzi udzielonych na pytania sprawdzające podczas kolokwium zaliczeniowego, które skontrolują stopień opanowania przez studentów materiału zrealizowanego na ćwiczeniach i wskazanych przez wykładowcę pozycji z literatury przedmiotu. Kolokwium zaliczeniowe będzie miało formę testu zawierającego pytania o charakterze otwartym (problematyczne) i zamkniętym.
U_01, U_02, U_03, U_04	Efekty z umiejętności będą weryfikowane poprzez realizację zestawów ćwiczeń z zakresu wiedzy o tekście, m.in. redagowania tekstów należących do różnych stylów i odmian języka, prace kontrolujące umiejętność dokonywania różnorodnych operacji przetwarzania tekstu i działania na tekstach sprawdzane na bieżąco podczas zajęć, obserwację zachowań studentów, zaangażowanie w wykonywane ćwiczenia, rozwiązywanie zadań problemowych, pozwalające ocenić umiejętności praktyczne studenta w aspekcie omawianej tematyki.
K_01	Efekty z kompetencji będą weryfikowane poprzez obserwację zachowań, zaangażowanie w rozwiązywanie ćwiczeń i zadań problemowych, umiejętność pracy indywidualnej i w grupie, zaprezentowania wyników swojej pracy przed grupą, w trakcie których student jest obserwowany przez nauczyciela oraz oceniany pod kątem systematyczności, aktywności i gotowości do wykorzystania zdobytej wiedzy z zakresu wiedzy o tekście.

Forma i warunki zaliczenia:

Warunek uzyskania zaliczenia przedmiotu: obecność na ćwiczeniach, uzyskanie pozytywnej oceny z częściowych prac zaliczeniowych (streszczenie tekstu naukowego, plan tekstu) oraz z kolokwium zaliczeniowego przeprowadzonego w formie testu, zawierającego pytania o charakterze otwartym (problematyczne) i zamkniętym, obejmujące zagadnienia zrealizowane na zajęciach i wybrane pozycje z literatury przedmiotu.

Kryteria oceny częściowych prac zaliczeniowych:

1. Struktura pracy – maksymalnie 4 punkty;
2. Poprawność merytoryczna – maksymalnie 5 punktów;
3. Poprawność językowa – maksymalnie 5 punktów.

Ocena prac:

14 -13 punktów – bardzo dobry

12 punktów – dobry plus

11 -10 punktów – dobry

9 punktów – dostateczny plus

Ocena z kolokwium:

91 – 100% - bardzo dobry

81 – 90% - dobry plus

71 – 80% - dobry

61 – 70% - dostateczny plus

51 – 60% - dostateczny

50 – 0% - niedostateczny

Ocena końcowa przedmiotu uwzględnia w 40% średnią ocen uzyskanych z częściowych prac zaliczeniowych i w 60% ocenę z kolokwium weryfikującego znajomość treści zrealizowanych na ćwiczeniach.

Wyniki prac będą omawiane na bieżąco, zaś wyniki kolokwium zostaną omówione podczas indywidualnych konsultacji do końca semestru.

Bilans punktów ECTS: 2

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w ćwiczeniach	15 godzin
Przygotowanie do ćwiczeń	19 godzin
Samodzielne przygotowanie się do kolokwium zaliczeniowego	15 godzin
Udział w konsultacjach	1 godzina
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50 godzin

Punkty ECTS za przedmiot	2 ECTS
--------------------------	--------

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia

Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Seminarium dyplomowe 1
Nazwa w języku angielskim:	Diploma Seminar 1	
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		filologia polska
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolitych magisterskich):		pierwszego stopnia
Rok studiów:	trzeci	
Semestr:	piąty	
Liczba punktów ECTS:	4	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Piotr Prachnio
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr hab. Roman Bobryk, dr hab. Andrzej Borkowski, dr hab. Sławomir Sobieraj, dr hab. Beata Walęciuk-Dejneka, dr hab. Barbara Stelingowska, dr Piotr Prachnio, dr hab. Alina Maciejewska, dr Marcin Pliszka
Założenia i cele przedmiotu:		Przygotowanie studenta do samodzielnego napisania pracy naukowej. Napisanie pracy licencjackiej w zakresie literaturoznawstwa lub językoznawstwa.
Symbol efektu	Efekty uczenia się	Symbol efektu kierunkowego
	WIEDZA Student zna i rozumie:	
W_01	terminologię literaturoznawczą i językoznawczą, szczególnie w zakresie związanym z obszarem badawczym swojej pracy dyplomowej,	K_W01, K_W03
W_02	metodologie literaturoznawcze i językoznawcze, zwłaszcza te związane z obszarem badawczym swojej pracy dyplomowej,	K_W06, K_W09
W_03	konteksty kulturowe epok w literaturze polskiej oraz związki języka i literatury polskiej z filozofią, psychologią, historią, sztuką i religią,	K_W02, K_W07
W_04	najważniejsze kierunki w lingwistyce oraz literaturze i sztuce polskiej oraz ich uwarunkowania społeczno-polityczne i kulturowe.	K_W08 K_W12

Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	Symbol efektu kierunkowego
U_01	gromadzić, porządkować i problematyzować wiedzę naukową z zakresu filologii polskiej, formułować pytania i hipotezy badawcze oraz używać logicznej argumentacji w celu uzasadnienia własnych tez,	K_U08, K_U09 K_U12,
U_02	samodzielnie redagować dłuższe, poprawne stylistycznie i językowo teksty, mające zwartą i logiczną kompozycję,	K_U11,
U_03	łączyć wiedzę filologiczną z zakresu literaturoznawstwa lub językoznawstwa z wiedzą z innych dziedzin humanistyki: filozofią, historią, psychologią, naukami o sztuce,	K_U02
U_04	przeprowadzić analizę i interpretację tekstów literatury polskiej z zastosowaniem uzasadnionej metodologii literaturoznawczej lub językoznawczej,	K_U03, K_U04, K_U07
U_05	przestrzegać w pracy naukowej norm etycznych i prawnych oraz realizować projekty badawcze w dłuższej perspektywie czasowej.	K_U10,
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
K_01	jasnego i precyzyjnego określania priorytetów służących realizacji określonych zadań badawczych w zakresie filologii polskiej,	K_K01
K_02	podnoszenia poziomu swej wiedzy, świadomości metodologicznej w zakresie literaturoznawstwa lub językoznawstwa, ciągłego doskonalenia się zawodowego i rozwoju osobistego.	K_K04, K_K06
Forma i typy zajęć:		Seminarium dyplomowe
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Umiejętność analizy i interpretacji dzieła literackiego, wiedza z zakresu poetyki (wersyfikacji i stylistyki literackiej, kompozycji oraz genologii), literatury i kultury polskiej oraz historii Polski. Osoba uczestnicząca w seminarium powinna umieć formułować pytania i hipotezy badawcze oraz używać logicznej argumentacji w celu uzasadnienia swoich tez. Ponadto wymagana wiedza w zakresie redagowania przypisów.		
Treści modułu kształcenia:		
- Ogólne informacje o wymogach związanych z napisaniem i obroną pracy (tytuł, zatwierdzenie, terminy rozliczenia, zasady zaliczenia zajęć seminaryjnych, objętość pracy, zawartość, forma zapisu i wydruku, zarządzenia i inne przepisy, kwestia plagiatu, zasady obrony). - Warsztat bibliograficzny. Zasady pozyskiwania i gromadzenia materiałów źródłowych oraz opracowań. - Jak wybrać i sformułować temat pracy? Omówienie propozycji wysuniętych przez seminarzystów. Dyskusja.		

4. Kompozycja i treść pracy (jej adekwatność do tytułu).
5. Metody pracy badawczej literaturoznawcy i językoznawcy.
6. Jak napisać wstęp pracy?
7. Praca nad pierwszym rozdziałem pracy.
8. Analiza konspektów przygotowanych przez seminarzystów.
9. Analiza pierwszych rozdziałów pracy licencjackiej złożonych przez seminarzystów. Dyskusja.

Literatura podstawowa:

1. A. Burzyńska, M. P. Markowski, *Teorie literatury XX wieku. Podręcznik*. Kraków 2006.
2. U. Eco, *Interpretacja i nadinterpretacja*. Kraków 1996.
3. Z. Mitosek, *Teorie badań literackich*, Warszawa 1998 (i inne wydania).
4. S. Skwarczyńska, *Kierunki w badaniach literackich. Od romantyzmu do połowy XX wieku*. Warszawa 1984.
5. *Literatura. Teoria. Metodologia*. Red. D. Ulicka. Warszawa 2006.
6. R. Zenderowski, *Praca magisterska. Jak pisać i obronić? Wskazówki metodologiczne*. Warszawa 2004 (i inne wydania).

Literatura dodatkowa:

1. J. Czachowska, R. Loth, *Bibliografia i biblioteka w pracy polonisty*. Wrocław 1977
2. *Słownik literatury staropolskiej*. Red. T. Michałowska. Wrocław 1998.
3. *Słownik literatury polskiego oświecenia*. Red. T. Kostkiewiczowa (wydanie dowolne).
4. *Słownik literatury XX wieku*. Red. A. Brodzka i inni. Warszawa-Wrocław-Kraków 1992.
5. *Słownik literatury polskiej XIX wieku*. Red. J. Bachórz i A. Kowalczykowa. Wrocław 1994.
6. *Literatura polska XX wieku. Przewodnik encyklopedyczny*. Red. A. Hutnikiewicz, A. Lam. Warszawa 2000.
7. *Encyklopedia języka polskiego* (wyd. dowolne).

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Ćwiczenia, heurystyka (rozmowa kierowana), dyskusja, elementy analizy dzieła literackiego, praca w grupie, praca indywidualna studenta, konsultacje z promotorem.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W_01, W_02, W_03, W_04	Efekty będą weryfikowane na podstawie systematycznej oceny fragmentów pracy oraz merytoryczności odpowiedzi na wybrane zagadnienia teoretyczno- i historycznoliterackie w trakcie seminarium. Efekty K_U08, K_U09, K_U12 będą weryfikowane na podstawie oceny fragmentów pracy pisemnej, konspektu i bibliografii rozprawy.
U_01, U_02, U_03, U_04, U_05	Efekty w zakresie umiejętności będą weryfikowane na podstawie systematycznej oceny pracy pisemnej oraz merytoryczności odpowiedzi na wybrane zagadnienia teoretyczno- i historycznoliterackie w trakcie seminarium.

K_01, K_02	Efekty będą weryfikowane na podstawie systematycznej oceny fragmentów pracy oraz merytoryczności odpowiedzi na wybrane zagadnienia teoretyczno- i historycznoliterackie w trakcie seminarium.	
Forma i warunki zaliczenia:		
Uzyskanie pozytywnej oceny przygotowanej bibliografii, konspektu pracy oraz pierwszego rozdziału pracy dyplomowej. W ocenie bibliografii, konspektu i pierwszego rozdziału pracy prowadzący uwzględni opanowanie przez studenta umiejętności w zakresie właściwego gromadzenia, selekcjonowania i analizy materiałów badawczych, sposobu wykorzystywania literatury przedmiotu oraz poglądów innych autorów w celu formułowania własnych sądów i hipotez naukowych, poprawności posługiwania się specjalistycznym językiem i terminologią właściwymi dla wybranego obszaru badań, spójności, logiczności i poprawności językowej tekstu, jak również poprawności sporządzonych przypisów i bibliografii.		
Bilans punktów ECTS:		
Studia stacjonarne		
Aktywność	Obciążenie studenta	
Udział w seminarium dyplomowym	30 godzin	
Samodzielne przygotowanie się studenta do ćwiczeń i pisanie pracy	67 godziny	
Udział w konsultacjach	3 godziny	
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	100 godzin	
Punkty ECTS za przedmiot	4	

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia

Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Seminarium dyplomowe 2
Nazwa w języku angielskim:	Diploma Seminar 2	
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		filologia polska
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolitych magisterskich):		pierwszego stopnia
Rok studiów:	trzeci	
Semestr:	szósty	
Liczba punktów ECTS:	7	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Piotr Prachnio
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr hab. Roman Bobryk, dr hab. Andrzej Borkowski, dr hab. Sławomir Sobieraj, dr hab. Beata Walęciuk-Dejneka, dr hab. Barbara Stelingowska, dr Piotr Prachnio, dr hab. Alina Maciejewska, dr Marcin Pliszka
Założenia i cele przedmiotu:		Przygotowanie studenta do samodzielnego napisania pracy naukowej. Napisanie pracy licencjackiej w zakresie literaturoznawstwa lub językoznawstwa.
Symbol efektu	Efekty uczenia się	Symbol efektu kierunkowego
	WIEDZA Student zna i rozumie:	
W_01	terminologię literaturoznawczą i językoznawczą, szczególnie w zakresie związanym z obszarem badawczym swojej pracy dyplomowej,	K_W01, K_W03
W_02	metodologie literaturoznawcze i językoznawcze, zwłaszcza te związane z obszarem badawczym swojej pracy dyplomowej,	K_W06, K_W09
W_03	konteksty kulturowe epok w literaturze polskiej oraz związki języka i literatury polskiej z filozofią, psychologią, historią, sztuką i religią,	K_W02, K_W07

W_04	najważniejsze kierunki w lingwistyce oraz literaturze i sztuce polskiej oraz ich uwarunkowania społeczno-polityczne i kulturowe.	K_W08 K_W12
Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	Symbol efektu kierunkowego
U_01	gromadzić, porządkować i problematyzować wiedzę naukową z zakresu filologii polskiej, formułować pytania i hipotezy badawcze oraz używać logicznej argumentacji w celu uzasadnienia własnych tez,	K_U08, K_U09 K_U12,
U_02	samodzielnie redagować dłuższe, poprawne stylistycznie i językowo teksty, mające zwartą i logiczną kompozycję,	K_U11,
U_03	łączyć wiedzę filologiczną z zakresu literaturoznawstwa lub językoznawstwa z wiedzą z innych dziedzin humanistyki: filozofią, historią, psychologią, naukami o sztuce,	K_U02
U_04	przeprowadzić analizę i interpretację tekstów literatury polskiej z zastosowaniem uzasadnionej metodologii literaturoznawczej lub językoznawczej,	K_U03, K_U04, K_U07
U_05	przestrzegać w pracy naukowej norm etycznych i prawnych oraz realizować projekty badawcze w dłuższej perspektywie czasowej.	K_U10,
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
K_01	jasnego i precyzyjnego określania priorytetów służących realizacji określonych zadań badawczych w zakresie filologii polskiej,	K_K01
K_02	podnoszenia poziomu swej wiedzy, świadomości metodologicznej w zakresie literaturoznawstwa lub językoznawstwa, ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego.	K_K04, K_K06
Forma i typy zajęć:		Seminarium dyplomowe
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Umiejętność analizy i interpretacji dzieła literackiego, wiedza z zakresu poetyki (wersyfikacji i stylistyki literackiej, kompozycji oraz genologii), literatury i kultury polskiej oraz historii Polski. Osoba uczestnicząca w seminarium powinna umieć formułować pytania i hipotezy badawcze oraz używać logicznej argumentacji w celu uzasadnienia swoich tez. Ponadto wymagana wiedza w zakresie redagowania przypisów.		
Treści modułu kształcenia:		
1. Stylistyka pracy naukowej. 2. Kompozycja wywodu naukowego. 3. Kwestie edytorskie. Reguły sporządzania przypisów, bibliografii, aneksów, wprowadzania cytatów.		

4. Analiza poprawności językowej w zakresie poszczególnych rozdziałów i całości. 5. Analiza zgodności treści rozdziału z tematem pracy. Czytanie głośne fragmentów i wspólna dyskusja. 6. Dyskusja na temat poprawności rozwiązań badawczych. 7. Jak napisać zakończenie pracy? 8. Indywidualna praca z seminarzystami w zakresie trudności warsztatowych. 9. Ocena realizacji poszczególnych tematów i etapów pracy dyplomowej.	
Literatura podstawowa:	
1. A. Burzyńska, M. P. Markowski, <i>Teorie literatury XX wieku. Podręcznik</i>. Kraków 2006. 2. U. Eco, <i>Interpretacja i nadinterpretacja</i>. Kraków 1996. 3. Z. Mitosek, <i>Teorie badań literackich</i>, Warszawa 1998 (i inne wydania). 4. S. Skwarczyńska, <i>Kierunki w badaniach literackich. Od romantyzmu do połowy XX wieku</i>. Warszawa 1984. 5. <i>Literatura. Teoria. Metodologia</i>. Red. D. Ulicka, Warszawa 2006. 6. R. Zenderowski, <i>Praca magisterska. Jak pisać i obronić? Wskazówki metodologiczne</i>. Warszawa 2004 (i inne wydania).	
Literatura dodatkowa:	
1. J. Czachowska, R. Loth, <i>Bibliografia i biblioteka w pracy polonisty</i>. Wrocław 1977 2. <i>Słownik literatury staropolskiej</i>. Red. T. Michałowska. Wrocław 1998. 3. <i>Słownik literatury polskiego oświecenia</i>. Red. T. Kostkiewiczowa (wydanie dowolne). 4. <i>Słownik literatury XX wieku</i>. Red. A. Brodzka i inni. Warszawa-Wrocław-Kraków 1992. 5. <i>Słownik literatury polskiej XIX wieku</i>. Red. J. Bachórz i A. Kowalczykowa. Wrocław 1994. 6. <i>Literatura polska XX wieku. Przewodnik encyklopedyczny</i>. Red. A. Hutnikiewicz, A. Lam. Warszawa 2000. 7. <i>Encyklopedia języka polskiego</i> (wyd. dowolne).	
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:	
Ćwiczenia, heureka (rozmowa kierowana), dyskusja, elementy analizy dzieła literackiego, praca w grupie, praca indywidualna studenta, konsultacje z promotorem.	
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:	
Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W_01, W_02, W_03, W_04	Efekty będą weryfikowane na podstawie systematycznej oceny fragmentów pracy oraz merytoryczności odpowiedzi na wybrane zagadnienia teoretyczno- i historycznoliterackie w trakcie seminarium. Efekty K_U08, K_U09, K_U12 będą weryfikowane na podstawie oceny fragmentów pracy pisemnej, konspektu i bibliografii rozprawy.
U_01, U_02, U_03, U_04, U_05	Efekty w zakresie umiejętności będą weryfikowane na podstawie systematycznej oceny pracy pisemnej oraz merytoryczności odpowiedzi na wybrane zagadnienia teoretyczno- i historycznoliterackie w toku seminarium.
K_01, K_02	Efekty będą weryfikowane na podstawie systematycznej oceny pracy pisemnej, prezentacji poszczególnych rozdziałów i wyników badań oraz merytoryczności odpowiedzi na wybrane zagadnienia teoretyczno- i historycznoliterackie w toku

	seminarium.
Forma i warunki zaliczenia:	
Uzyskanie pozytywnej oceny przygotowanej pracy dyplomowej. W ocenie pracy prowadzący uwzględnia opanowanie przez studenta umiejętności w zakresie właściwego gromadzenia, selekcjonowania i analizy materiałów badawczych, sposobu wykorzystywania literatury przedmiotu oraz poglądów innych autorów w celu formułowania własnych sądów i hipotez naukowych, poprawności posługiwania się specjalistycznym językiem i terminologią właściwymi dla wybranego obszaru badań, spójności, logiczności i poprawności językowej tekstu, logiczności przedłożonego wywodu, jak również poprawności sporządzonych przypisów i bibliografii.	
Bilans punktów ECTS:	
Studia stacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w seminarium dyplomowym	30 godzin
Samodzielne przygotowanie się studenta do ćwiczeń i pisanie pracy	117 godzin
Udział w konsultacjach	3 godziny
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	150 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	7

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia

Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Wykład monograficzny: Od awangardy do postmodernizmu. Strategie innowacyjne w literaturze polskiej XX wieku	
Nazwa w języku angielskim:		Special topic course: Avant-garde and postmodernism. Innovation strategy in Polish Literature of 20th century	
Język wykładowy:	polski		
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		filologia polska	
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych		
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny	
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolitych magisterskich):		pierwszego stopnia	
Rok studiów:	trzeci		
Semestr:		piąty	
Liczba punktów ECTS:	2		
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr hab. Sławomir Sobieraj	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr hab. Sławomir Sobieraj	
Założenia i cele przedmiotu:		1. Nabycie przez studenta wiedzy o przemianach literatury w XX wieku, jej związkach z historią, kulturą i sztuką, podstawowych terminach i pojęciach związanych z awangardą i postmodernizmem w literaturze polskiej, jak również o dyskursach badawczych. 2. Opanowanie umiejętności w zakresie: nazywania i charakteryzowania zjawisk awangardowych i postmodernistycznych w literaturze polskiej przy zastosowaniu odpowiedniej terminologii, łączenia wiedzy filologicznej z wiedzą z innych dyscyplin humanistyki, samodzielnego analizowania i interpretacji tekstów literackich tego okresu. 3. Nabycie gotowości do działania w środowisku społecznym, otwartości na odmienność kulturową, krytycznego myślenia, podnoszenia poziomu wiedzy i umiejętności interpretacyjnych oraz rozwoju osobistego.	
Symbol	Efekty uczenia się		Symbol

efektu	WIEDZA Student zna i rozumie:	efektu kierunkowego
W_01	przemiany literatury w XX, jej związki z historią, kulturą i sztuką,	K_W08, K_W12
W_02	podstawowe terminy i pojęcia związane z przedmiotem (modernizm, postmodernizm, awangarda, surrealizm, poezja wizualna, poezja dźwiękowa, metateatralność, teatr absurdu)	K_W03
W_03	wybrane dzieła głównych przedstawicieli literatury polskiej XX wieku stosujących innowacyjne strategie twórcze w zakresie formy i tematyki oraz dyskursy badawcze, które się do nich odnoszą	K_W01, K_W09
Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	Symbol efektu kierunkowego
U_01	nazywać i charakteryzować zjawiska awangardowe (postawangardowe) i postmodernistyczne w literaturze polskiej XX i XXI wieku,	K_U04
U_02	łączyć wiedzę filologiczną z zakresu literaturoznawstwa polskiego z wiedzą z innych dyscyplin humanistyki,	K_U12
U_03	samodzielnie interpretować teksty literackie z zastosowaniem terminologii literaturoznawczej.	K_U02, K_U07
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
K_01	do działania w środowisku społecznym, kreatywności i otwartości na odmienność kulturową, krytycznego myślenia i rozwiązywania problemów,	K_K02
K_02	do świadomego podnoszenia poziomu swej wiedzy literaturoznawczej i umiejętności interpretacyjnych, ciągłego kształcenia się zawodowego i rozwoju osobistego.	K_K04
Forma i typy zajęć:		wykład
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
1. Podstawy umiejętności analizy i interpretacji dzieła literackiego. 2. Podstawowa wiedza o historii kultury XX wieku.		
Treści modułu kształcenia:		
1. Poezja wizualna. 2. Poezja dźwiękowa. 3. Surrealizm w literaturze. Rzeczywistość ze snu, rzeczywistość wymyślona. 4. Motyw rewolucji w literaturze dwudziestolecia (Broniewski, Jasieński, Stern).		

5. Proza awangardowa (Wat, Jasieński).
6. Metateatralność w dramatach Peipera, Czyżewskiego i innych.
7. Gombrowiczowskie zmagania z formą (na przykładzie prozy).
8. Eseistyka Miłosza.
9. Diarystyka „nieegotyczna” Gustawa Herlinga-Grudzińskiego.
10. Życiopisanie Stachury (*Piosenki*, *Się*, *Fabula rasa*).
11. Postmodernizm – filozofia i praktyka literacka.
12. Stanisław Lem – proza fantastycznonaukowa i postmodernizm
13. Wiersze „barbarzyńskie” – wokół „Brulionu”.
14. Teatr absurdu w Polsce. Różewicz i Mrozek.
15. Przejawy postmodernizmu w powieści polskiej końca XX wieku.

Literatura podstawowa:

Teksty literackie:

1. Guillaume Apollinaire: *Wybór pism*. Oprac. Adam Ważyk. Warszawa 1980 lub inne wydanie wyboru poezji.
2. Władysław Broniewski: *Wiersze i poematy*. Warszawa 1977.
3. Tytus Czyżewski: *Wiersze i utwory teatralne*. Oprac. Janusz Kryszak. Gdańsk 2012.
4. Witold Gombrowicz: *Trans-Atlantyk*. Kraków 1986, *Dziennik* – dowolne wydanie.
5. Manuela Gretkowska: *Kabaret metafizyczny*. Warszawa 1995.
6. Gustaw Herling-Grudziński: *Dziennik pisany nocą* – dowolna edycja.
7. Bruno Jasieński: *Utwory poetyckie, manifesty, szkice*. Opracowanie: Edward Balcerzan. Wrocław 1972; *Pałę Paryż*. Warszawa 2005; *Nogi Izoldy Morgan*. Warszawa 2005.
8. Czesław Miłosz: *Ziemia Ulro, Rodzinna Europa, Zniewolony umysł* – dowolne wydanie.
9. Stanisław Lem – *Solaris, Doskonała próżnia, Kongres futurologiczny* – dowolne wydanie.
10. Stanisław Młodożeniec: *Utwory poetyckie*. Warszawa 1973.
11. Tadeusz Peiper: *Szósta! Szósta! W: Poematy i utwory teatralne*. Kraków 1979.
12. Tadeusz Różewicz: *Kartoteka i Kartoteka rozrzucona* – dowolne wyd.
13. Edward Stachura – wiersze i piosenki; *Piosenki*. Warszawa 1973, *Się*. Zakrzewo 2010; *Fabula rasa*. Toruń 2011.
14. Anatol Stern: *Wiersze zebrane*. T. 1. Oprac. Andrzej K. Waśkiewicz. Kraków 1986.
15. Marcin Świetlicki: *Nieczynny*. Warszawa 2003 oraz wybrane teksty Miłosza Biedrzyckiego i innych przedstawicieli środowiska „Brulionu”.
16. *Surrealizm. Teoria i praktyka literacka*. Opracował Adam Ważyk. Warszawa 1976.
17. Olga Tokarczuk: *Prawiek i inne czasy*, Warszawa 1996.
18. Aleksander Wat : wybrane teksty (np. *Bezrobotny Lucyfer*, Warszawa 1960 lub Kraków 2009, *Poezje zebrane*, Kraków 1992)
19. Adam Ważyk: *Wiersze wybrane*. Warszawa 1978 (1982).

Opracowania:

1. Bogdan Baran: <i>Postmodernizm</i> . Kraków 1992; 2. Anna Nasiłowska: <i>Trzydziestolecie 1914-1944</i> . Warszawa 1999. 3. Zbigniew Jarosiński: <i>Literatura lat 1945-1975</i> . Warszawa 2007. 4. Anna Nasiłowska: <i>Literatura okresu przejściowego 1975-1996</i> . Warszawa 2007. 5. Przemysław Czapliński, Piotr Śliwiński: <i>Literatura polska 1976-1998. Przewodnik po prozie i poezji</i> . Kraków 1999.	
Literatura dodatkowa:	
<u>Opracowania:</u> 1. Małgorzata Baranowska: <i>Surrealna wyobraźnia i poezja</i> . Warszawa 1984. 2. Anna R. Burzyńska: <i>Mechanika cudu. Strategie metateatralne w polskiej dramaturgii awangardowej</i> . Kraków 2005. 3. Stephen R. Lee: <i>Trudne przymierze. Polska awangarda poetycka w kręgu lewicy (1918-1939)</i> . Warszawa 1982. 4. <i>Literatura polska XX wieku. Przewodnik encyklopedyczny</i> . Redakcja: Artur Hutnikiewicz i Andrzej Lam. Warszawa 2000, tomy I-II. 5. Włodzimierz Maciąg: <i>Nasz wiek XX. Przewodnie idee literatury polskiej 1918-1980</i> . Wrocław 1992. 6. Hanna Pułaczewska: <i>Postmodernizm i polskość w powieściach Manueli Gretkowskiej</i> , „Teksty Drugie” 1998, nr 6, s. 155-169. 7. Piotr Rypson: <i>Obraz słowa. Historia poezji wizualnej</i> . Warszawa 1989. 8. <i>Słownik literatury polskiej XX wieku</i> . Red.: Alina Brodzka i inni. Wrocław 1993 (i wydania następne). 9. Sławomir Sobieraj: <i>Awangarda mniej znana. Przypadki poezji</i> . Siedlce 2018 (tu rozdział: <i>Wizualność w polskiej poezji międzywojennej</i>). 10. Sławomir Sobieraj: <i>Laboratorium awangardy. O twórczości literackiej Tytusa Czyżewskiego</i> . Siedlce 2009. 11. Sławomir Sobieraj: <i>Olgi Tokarczuk wchodzenie w postmodernizm. Na marginesie powieści «Prawiek i inne czasy»</i> . W: <i>Dyskursy nowoczesności w literaturze XX i XXI wieku</i> . Redakcja: Sławomir Sobieraj. Siedlce 2024; 12. Beata Śniecikowska: <i>„Nuż w uhu”? Koncepcje dźwięku w poezji polskiego futuryzmu</i> . Wrocław 2008 lub wydanie II.	
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:	
Wykład informacyjny i konwersatoryjny, wspomagany technikami multimedialnymi (prezentacje i filmy).	
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:	
Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się

W_01, W_02, W_03	Weryfikacja efektów odbędzie się podczas kolokwium zaliczeniowego. Sprawdzona zostanie znajomość terminów i pojęć związanych z awangardową i postawangardową twórczością pisarzy polskich XX wieku, a także ich dzieł.
U_01, U_02, U_03	Weryfikacja efektów odbędzie się podczas kolokwium zaliczeniowego. Sprawdzona zostanie umiejętność interpretacji i rozumienia w stopniu zaawansowanym przemian literatury polskiej XX wieku w zakresie stosowania innowacyjnych metod twórczych. U_03 – także poprzez obserwację zachowań i zaangażowania studentów w trakcie dyskusji oraz prezentacji własnych prac dotyczących zagadnień problemowych.
K_01, K_02	Weryfikacja efektów odbędzie się podczas kolokwium zaliczeniowego. Sprawdzona zostanie świadomość krytycznego myślenia o literaturze w świetle jej kulturowych kontekstów i potrzeby rozwijania swojej wiedzy w tym zakresie. K_02 – także podczas zajęć na podstawie wypowiedzi oraz wygłaszanych referatów bądź przedstawianych prezentacji.

Forma i warunki zaliczenia:

Warunek uzyskania zaliczenia przedmiotu:

1. Obecność na zajęciach.
2. Przygotowanie minimum jednego referatu lub prezentacji multimedialnej z zakresu tematyki zajęć.
3. Uzyskanie co najmniej 51% punktów z kolokwium zaliczeniowego.

Punktacja i oceny (w ujęciu procentowym): 0-50 pkt – niedostateczny, 51-60 – dostateczny, 61-70 – dostateczny plus, 71-80 – dobry, 81-90 – dobry plus, 91-100 – bardzo dobry.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział wykładach	30 godzin
Konsultacje	1 godzina
Przygotowanie do zajęć i kolokwium zaliczeniowego (także referatu prezentacji)	19 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	2 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia

Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Wykład monograficzny – Małe ojczyzny w polskiej literaturze współczesnej	
Nazwa w języku angielskim:		Monographic lecture – Small homelands in Polish contemporary literature	
Język wykładowy:	polski		
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		filologia polska	
Jednostka realizująca:		Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):			fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolitych magisterskich):			pierwszego stopnia
Rok studiów:	trzeci		
Semestr:		piąty	
Liczba punktów ECTS:	2		
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		Dr hab. Andrzej Borkowski	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		Dr hab. Andrzej Borkowski	
Założenia i cele przedmiotu:		Celem przedmiotu jest przybliżenie studiującym kwestii obecności twórców regionalnych na literackiej mapie Polski, a także próba określenia miejsca i funkcji małych ojczyzn w twórczości pisarzy współczesnych na wybranych przykładach.	
Symbol efektu	Efekty uczenia się		Symbol efektu kierunkowego
	WIEDZA Student zna i rozumie:		
W_01	miejsce, funkcję, istotę, strukturę i znaczenie nauk humanistycznych w systemie nauk, ich specyfikę przedmiotową i metodologiczną, jak też w stopniu zaawansowanym – wybrane fakty, obiekty, zjawiska literackie i językowe szczególnie z kręgu piśmiennictwa regionalnego oraz dotyczące ich metody, składające się na podstawową wiedzę ogólną z zakresu filologii polskiej, tworząc jej podstawy teoretyczne;		K_W01
W_02	problemy historii i teorii literatury, kontekstów kulturowych epok literackich, współczesnego życia literackiego oraz wybranych zjawisk piśmienniczych, zwłaszcza kwestie zróżnicowania genologicznego tekstów oraz teorii ich tworzenia;		K_W07

W_03	problemy procesu historycznoliterackiego i jego cywilizacyjnych uwarunkowań oraz kwestie powiązań wiedzy literaturoznawczej z kulturą.	K_W12
Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	Symbol efektu kierunkowego
U_01	wyszukiwać, interpretować, analizować, wykorzystywać oraz prezentować wiedzę z zakresu literaturoznawstwa, posługując się przy tym różnymi źródłami informacji, zwłaszcza słownikami oraz współczesnymi narzędziami cyfrowymi;	K_U08
U_02	samodzielnie zdobywać wiedzę z zakresu literaturoznawstwa polskiego, korzystając z oferty bibliotek publicznych, specjalistycznych i cyfrowych;	K_U09
U_03	doskonalić własny warsztat literaturoznawczy w kontekście interdyscyplinarności z wykorzystaniem nowoczesnych środków i metod pozyskiwania, organizowania i przetwarzania informacji oraz różnego typu źródeł niekiedy odległych od siebie w czasie.	K_U13
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
K_01	podnoszenia poziomu swojej wiedzy i umiejętności, także w zakresie doskonalenia własnej polszczyzny, doksztalcenia się zawodowego i rozwoju osobistego.	K_K04
Forma i typy zajęć:		Wykład
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Student zna podstawową terminologię z zakresu historii oraz teorii literatury.		
Treści modułu kształcenia:		
• Południowe Podlasie i Wschodnie Mazowsze jako przestrzeń historyczna i kulturowa. • Problemy genologiczne regionalnej poezji i prozy. • „Ja” mówiące, problem autora, autobiografizm. • Południowe Podlasie i Wschodnie Mazowsze w perspektywie twórczości poetów regionalnych. • Historia w tekstach twórców rodzimych. • Siedlce w ujęciu Krystyny Rudnickiej, Krystiana Matuszewskiego, Urszuli Tom, Eugeniusza Kasjanowicza i innych autorów. • Miejsca pamięci w twórczości poetów siedleckich. • Opozycja miasto – wieś w twórczości poetów regionalnych. • Idealizacja przeszłości oraz obrazy dzieciństwa w wybranych tekstach poetyckich autorów		

związanych z Siedlcami.

- Przyroda jako znak swojskości i *sacrum* w twórczości autorów rodzimych
- Problem krytyki literackiej w kontekście miejscowej twórczości.
- Małe ojczyzny twórców spoza Podlasia i Mazowsza (ojczyzna utracona Erwina Kruka. Mała i duża ojczyzna Ludwika J. Kerna. Czesława Miłosza nostalgia za krajem lat dziecińczych).

Literatura podstawowa:

- Krystyna Rudnicka: *A życie toczy się dalej*. Siedlce, Uczelniany Ośrodek Kultury AP, Towarzystwo Literackie im. Adama Mickiewicza Oddział w Siedlcach, 2008, 306 s.;
- Krystyna Rudnicka: „*Tam, gdzie wiatr wodzi poloneza...*” Siedlce, stowarzyszenie Tutajteraz, 2009, 200 s.;
- Sławomir Szewczyk: *Myśli pochwycone*. Siedlce, Towarzystwo Literackie im. Adama Mickiewicza (Oddział Siedlecki), Biblioteka Publiczna w Bogutach-Piankach, 2007, 141 s.;
- Eugeniusz Kasjanowicz: *Poezje wybrane*. Warszawa, LSW, 2008, 182 s.;
- Urszula Tom: *Na zielonych skrzydłach*. Siedlce 2008, 107 s.;
- Krystian Matuszewski: *Tak patrzeć na Siedlce*. Siedlce 2002, 95 s.
- Krzysztof Tomaszewski: *Mario moja Magdaleno*. Siedlce 2001;
- Artur Ziótek: *Historyje gorzkie a pouczające o Marcinie i Eutanazym, tudzież innych bohaterach*. Siedlce, stowarzyszenie Tutajteraz, 2011, 32 s.
- Erwin Kruk: *Znikanie*. Olsztyn, Mazurskie Towarzystwo Ewangelickie, 2005, 96 s.;
- Ludwik Jerzy Kern: *Dyskretnie podglądanie rodaków*. Kraków, „Wydawnictwo Literackie”, 2004, 226 s.;
- Czesław Miłosz: *To, co pisałem. Wiersze*. Oprac. Włodzimierz Bolecki. Warszawa 1998.;
- Józef Baran: *Koncert dla nosorożca. Dziennik poety z przełomu wieków*. Poznań, Wydawnictwo Zysk i S-ka, 2005, 395 s.;
- Zbigniew Włodzimierz Fronczek: *Wyznania grabarza*. Warszawa, Książka i Wiedza, 2004, 270 s.

Literatura dodatkowa:

- Stanisław Burkot: *Literatura polska 1939-2009*. Wyd. 3. Warszawa 2010.
- *Literatura współczesna: 1956-2005*. Bochnia, Wydawnictwo SMS, B.r.w.
- [Erwin Kruk: *Znikanie*]. „Mrągowskie Studia Humanistyczne”, T. 8-9, 2006/2007, s. 230-232.
- [Ludwik Jerzy Kern: *Dyskretnie podglądanie Polaków*]. „Nowe Książki” 2005, nr 3, s. 14-15.
- [Sławomir Szewczyk: *Myśli pochwycone*]. „Siedlecki Nieregularnik Literacki” 2008, nr 2 (10).
- Obrzeża historii [Zbigniew Włodzimierz Fronczek: *Wyznania grabarza. Opowiadania i gawędy*. Warszawa 2004]. „Nowe Książki” 2005, nr 9.
- *Poeta w naszych czasach* [Józef Baran: *Koncert dla nosorożca. Dziennik poety z przełomu*

wieków. Poznań 2005]. „Nowe Książki” 2005, nr 5.

- *Historie magiczne* [Krystyna Rudnicka: *A życie toczy się dalej*. Siedlce 2008]. „Nowe Książki” 2008, nr 10.
- *Wyobrażenia poetycka Krystyny Rudnickiej*. „Siedlecki Nieregularnik Literacki” 2008, nr 1(9) lub przedruk poprawiony: *Krystyna Rudnicka – poetka siedlecka*, w tomie: *V wieków dziejów Siedlec*. Red. Dariusz Grzegorczyk i Piotr Matusak. Siedlce 2011.
- *Gwiazdy i wiersze* [„*Tam, gdzie wiatr wodzi poloneza*”. Siedlce 2009]. „Kultura Siedlecka” 2009, nr 6 (16).
- *Dziwadło piekarskie*. W: Artur Ziótek: *Historyje gorzkie a pouczające o Marcinie i Eutanazym tudzież innych bohaterach*. Siedlce 2011.
- *Słownik terminów literackich*. Red. Janusz Sławiński (wyd. dowolne).

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykład wspomagany technikami multimedialnymi.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W_01, W_02, W_03	Efekty z wiedzy będą sprawdzane podczas testu pisemnego, obejmującego zagadnienia omawiane podczas wykładu
U_01, U_02, U_03	Efekty z umiejętności będą sprawdzane na podstawie pracy ze słownikami oraz ze współczesnymi narzędziami cyfrowymi itp.
K_01	Efekty z kompetencji społecznych będą sprawdzane podczas zaangażowania podczas wykładu, obecności i udziału w dyskusji

Forma i warunki zaliczenia:

Obecność, zaliczenie testu pisemnego.

0% – 50% – 2

51% - 60% - 3

61% - 70% - 3,5

71% - 80% - 4

81% - 90% - 4,5

91% - 100% - 5

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w wykładach	30 godzin

Udział w konsultacjach	1 godzina
Samodzielne przygotowanie się do testu	19 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50
Punkty ECTS za przedmiot	2 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia

Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Laboratorium kreacji tekstów cyfrowych
Nazwa w języku angielskim:		Publication Design Workshop
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		filologia polska
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolitych magisterskich):		pierwszego stopnia
Rok studiów:	trzeci	
Semestr:	piąty	
Liczba punktów ECTS:	2	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Marcin Pliszka
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr Marcin Pliszka, mgr Maria Długołęcka-Pietrzak
Założenia i cele przedmiotu:		1. Nabycie wiedzy z zakresu współczesnego edytorstwa 2. Opanowanie umiejętności samodzielnego projektowania różnego typu publikacji z wykorzystaniem dostępnego oprogramowania. 3. Nabycie gotowości do podnoszenia kompetencji zawodowych
Symbol efektu	Efekty uczenia się	Symbol efektu kierunkowego
	WIEDZA Student zna i rozumie:	
S_W01	proces poligraficzny i reguły komputerowej redakcji tekstu; zasady oraz cechy edytorstwa elektronicznego i internetowego;	K_W07
Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	Symbol efektu kierunkowego
S_U01	wykorzystywać sprawności pisarskie i edytorskie (merytoryczne, techniczne i organizacyjne) związane z nowymi technologiami informacyjnymi i wydawniczymi;	K_U05, K_U11, K_U13
S_U02	wykorzystywać zdobytą wiedzę do samodzielnego projektowania edycji.	K_U05, K_U09, K_U13

Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
S_K01	podnoszenia własnych kompetencji zawodowych.	K_K04
Forma i typy zajęć:	Ćwiczenia laboratoryjne	
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Podstawowa znajomość obsługi programu Word z pakietu Microsoft Office oraz wiedza z zakresu edytorstwa nabyta na wcześniejszym etapie studiów (przedmiot – Zasady współczesnego edytorstwa i edycje krytyczne. Moduł specjalnościowy: kreatywne pisanie i edycje cyfrowe).		
Treści modułu kształcenia:		
1. Zajęcia organizacyjne i wprowadzenie do tematu. - wstępna praca przy komputerze. 2. Przygotowanie publikacji. Zasady typografii. - projektowanie książki jako zawartej graficznie i logicznie całości, - elementy składowe książki: strony redakcyjne (przedtytułowa, przytytułowa/kontrtytułowa, tytułowa, redakcyjna), - spis treści i jego umiejscowienie, - graficzny podział na części i rozdziały. - rozlokowanie informacji redakcyjnych. - wzornictwo i grafika okładki i jej przełożenie na strony tytułowe. - ilustracje i ozdobniki (typy zróżnicowane pod względem projektowanej grupy odbiorców). - skład i łamanie (dobór formatu, czcionka) - druk cyfrowy (charakterystyka) 3. Projektowanie okładki. - praca z odpowiednim programem (np. Photoshop lub Corel) umożliwiającym tworzenie własnych kompozycji, - wykorzystywanie ilustracji - dobór czcionki - wykonywanie projektów. - korelacja układu graficznego okładki i stron tytułowych. - uwarunkowania graficzne różnych typów książek; beletrystyka, książka naukowa i popularnonaukowa, druk bibliofilski, tomy jubileuszowe (i ich specyfika), czasopisma naukowe i artystyczne – cechy koncepcji graficznej i typografii.		
Literatura podstawowa:		
1. Phil Baines, Andrew Haslam, <i>Pismo i typografia</i>, Warszawa 2010. 2. Robert Chwałowski, <i>Typografia typowej książki</i>, Gliwice 2002. 3. Michael Mitchell, Susan Wightman: <i>Typografia książki. Podręcznik projektanta</i>, Kraków 2012. 4. Robin Williams, <i>Mistrzowskie stosowanie czcionek</i>, Gliwice 2003. 5. Bhaskaran Lakshmi, <i>Czym jest projektowanie publikacji? Podręcznik projektowania</i>. Tłum. Katarzyna Więcek, Warszawa 2007.		
Literatura dodatkowa:		
1. Janusz Dunin, <i>Wstęp do edytorstwa</i>, Łódź 2003. 2. Adam Wolański, <i>Edycja tekstów. Praktyczny poradnik</i>, Warszawa 2008.		
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:		
Praca przy komputerze, prezentacja multimedialna, analiza projektów edytorskich, prezentacje, pokaz, „burza mózgów” i inne.		

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:	
Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
S_W01	Efekty z weryfikacji wiedzy: projekt (opracowanie książki, projekt okładki – ocena poziomu zdobytej wiedzy typograficznej i praktycznego jej wykorzystania)
S_U01, S_U02	Efekty z weryfikacji umiejętności sprawdzane będą podczas pracy na ćwiczeniach (praca indywidualna i grupowa), zaangażowanie w realizację projektu pozwalające ocenić umiejętności praktyczne studenta oraz opanowanie programu – projekt (opracowanie typograficzne książki, projekt okładki)
S_K01	Efekty z kompetencji społecznych: ocena pod kątem systematyczności i aktywności, zaangażowania w dyskusję i pracę zespołową.
Forma i warunki zaliczenia:	
Zaliczenie na ocenę. Warunki zaliczenia ćwiczeń: uzyskanie minimum oceny dostatecznej za przygotowanie i prezentację projektu indywidualnego. Kryteria oceny projektu zaliczeniowego: 1) struktura projektu (wykorzystanie fotografii, rozmieszczenie tekstu, dobór czcionki itp.) – maksymalnie 6 punkty, 2) strona techniczna projektu – maksymalnie 8 punktów, 3) innowacyjność projektu – maksymalnie 2 punkty, Ocena projektu: 16 – 15 punktów – ocena bardzo dobra, 14 punktów – ocena dobra plus, 13 – 12 punktów – ocena dobra, 11 – 10 punktów – ocena dostateczna plus, 9 – 8 – ocena dostateczna, poniżej 8 punktów – ocena niedostateczna.	
Bilans punktów ECTS:	
Studia stacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w ćwiczeniach	30 godzin
Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń	10 godzin
Udział w konsultacjach godz. z przedmiotu	1 godzina
Samodzielne przygotowanie się do zaliczenia	9 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	2

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia

Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Krótkie formy prozatorskie – warsztaty twórcze
Nazwa w języku angielskim:		Short prose forms – creative workshops
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		filologia polska
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolitych magisterskich):		pierwszego stopnia
Rok studiów:	trzeci	
Semestr:	piąty	
Liczba punktów ECTS:	3	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		Dr hab. Barbara Stelingowska
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		Dr hab. Barbara Stelingowska
Założenia i cele przedmiotu:		Celem przedmiotu jest rozwijanie umiejętności tworzenia krótkich form prozatorskich, takich jak opowiadanie, nowela, szkic literacki czy miniatura. Studenci poznają zasady budowania narracji, konstruowania bohaterów oraz tworzenia nastroju i pointy. Analizują klasyczne i współczesne krótkie formy, a następnie eksperymentują z własnym stylem, technikami narracyjnymi i językiem.
Symbol efektu	Efekty uczenia się	
	WIEDZA Student zna i rozumie:	
S_W01	szeroko pojęte twórcze pisanie, dziennikarstwo i edytorstwo (praca redakcyjna i wydawnicza w czasopiśmie, wydawnictwach literackich i naukowych oraz mediach elektronicznych)	
S_W02	zagadnienia teoretyczne pisania i redakcji merytorycznej tekstu	
S_W03	reguły dotyczące języka polskiego w różnych gatunkach literackich	
Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	
	Symbol efektu kierunkowego	

S_U01	wykorzystać teoretyczną wiedzę z zakresu kreatywnego pisania i edytorstwa w praktyce wydawania tekstów literackich i literatury stosowanej oraz prac naukowych;	K_U02, K_U05, K_U08, K_U11
S_U02	prawidłowo dokonywać adyustacji i korekty teksów;	K_U03, K_U06
S_U03	tworzyć i redagować różnorodne teksty gatunkowe	K_U04, K_U05, K_U06
S_U04	wykorzystywać zdobytą wiedzę do samodzielnej pracy twórczej	K_U05, K_U09, K_U13
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
S_K01	bycia świadomym i kompetentnym odbiorcą różnorodnych tekstów;	K_K02, K_K03
S_K02	współdziałania w grupie, nawiązywania kontaktu słownego z ludźmi o różnej charakterystyce kulturowej, dysponuje umiejętnościami komunikacyjnymi;	K_K06
Forma i typy zajęć: ćwiczenia audytoryjne		
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Student powinien wykazać się bardzo dobrą znajomością zasad narracji i stylistyki, zainteresowaniem twórczym pisaniem, gotowością do analizy i redakcji tekstów oraz umiejętnością pracy w edytorze tekstowym		
Treści modułu kształcenia:		
1. Czym jest krótka proza? Omówienie definicji i charakterystyki (na przykład: opowiadanie, szkic, nowela) Analiza wybranych przykładów. Ćwiczenie: napisanie krótkiej sceny (200 słów) o spotkaniu dwóch nieznajomych; 2. Struktura krótkiej formy. Trzy akty w miniaturze: początek, rozwinięcie, zakończenie. Znaczenie pierwszego i ostatniego zdania. Ćwiczenie: napisanie historii w trzech zdaniach; 3. Inspiracja i techniki pisarskie. Jak znajdować pomysły? (technika skojarzeń, burza mózgów, automatyczne pisanie). Ćwiczenie: stworzenie 5 pierwszych zdań różnych historii i wybór jednego do rozwinięcia; 4. Tworzenie bohatera w krótkiej formie. Jak nadać postaci charakter przy minimalnej ilości słów? Ćwiczenie: napisanie krótkiego portretu bohatera bez podawania jego wieku, wyglądu ani imienia; 5. Narracja i punkt widzenia. Narracja pierwszoosobowa, trzecioosobowa, narrator wszechwiedzący. Eksperymentowanie z perspektywą – jedno zdarzenie z różnych punktów widzenia Ćwiczenie: napisać 100 słów o tym samym wydarzeniu z dwóch różnych perspektyw; 6. Dialog jako narzędzie charakterystyki. Jak pisać naturalne dialogi? Dialog w krótkiej formie – znaczenie skrótości. Ćwiczenie: napisanie sceny, w której dwoje bohaterów rozmawia o pogodzie, ale tak naprawdę mówią o czymś innym; 7. Opowiadanie minimalistyczne – mniej znaczy więcej. Cechy stylu minimalistycznego. Jak unikać		

zbędnych słów? Ćwiczenie: napisanie opowiadania w 100 słowach;

8. Gatunki krótkiej prozy wykorzystywane jako przykłady podczas ćwiczeń: opowiadanie, nowela, mikroproza, scenka, reportaż, anegdota, pamiętnik, felieton, list

Literatura podstawowa:

1. Dobrzyńska Teresa, *Tekst poetycki i jego konteksty. Zbiór studiów*, Warszawa 2015;
1. Korwin Piotrowska Dorota, *Poetyka. Przewodnik po świecie tekstów*, Kraków 2011;
2. *Małe formy narracyjne*, redakcja Eugenia Łoch, Lublin 1996;
3. *Małe formy prozatorskie. Analizy, interpretacje, przeglądy*, redakcja Włodzimierz Wójcik, Katowice 1990;
2. Miodońska-Brookes Ewa, Adam Kulawik, Marian Tatara, *Zarys poetyki*, Warszawa 1980 (i wydania następne);
3. *Nowela, opowiadanie, gawęda. Interpretacje małych form narracyjnych*, redakcja Kazimierz Bartoszyński, Maria Jasińska-Wojtkowska, Stefan Sawicki, Warszawa 1979;
4. *Słownik rodzajów i gatunków literackich*, redakcja Grzegorz Gazda, Słownia Tynecka-Makowska, Kraków 2006

Literatura dodatkowa:

1. Barth John, *Kilka słów o minimalizmie*, „Ha!art” 2006, nr 24;
2. *List, nowela, opowiadanie. Analizy i interpretacje*, redakcja Tadeusz Budrewicz, Halina Bursztyńska, Kraków 2001;
3. Michałowski Piotr, *Miniatura poetycka*, Szczecin 1999;
4. *Opowiadanie w perspektywie badań porównawczych*, redakcja Zofia Mitosek, Kraków 2004;
5. Smulski Jerzy, *Pękanie lodów. Krótkie formy narracyjne w literaturze polskiej lat 1954-1955*, Toruń 1995

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Warsztaty twórcze, analiza tekstów, dyskusje grupowe, ćwiczenia pisarskie, analiza przykładów praktycznych, metoda wykładowa i analityczna

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
S_W01, S_W02, S_W03	Efekty z wiedzy zostaną sprawdzone poprzez analizę tekstów literackich (np. opowiadania, noweli) zgodnie z zasadami poprawności językowej, stylistycznej oraz zgodności z regułami dotyczącymi struktury danego gatunku literackiego, a także ocenę umiejętności rozpoznawania cech charakterystycznych dla różnych gatunków i ich zastosowania w praktyce pisarskiej.
S_U01, S_U02, S_U03, S_U04	Efekty z umiejętności zostaną sprawdzone poprzez tworzenie przez studenta różnych tekstów: opowiadania, eseju, felietonu, listu oraz ich redakcję zgodnie z wymaganiami gatunkowymi, dbając o poprawność, spójność i odpowiednią strukturę. Studenci stworzą również własne teksty literackie (np. opowiadania, nowele), stosując zdobyte umiejętności z zakresu kreatywnego pisania, a także rozwijając zdolność do twórczej ekspresji i konstrukcji literackiej.
S_K01, S_K02	Efekty z kompetencji zostaną zweryfikowane podczas dyskusji grupowych i analiz tekstów, pracy zespołowej oraz prezentacji efektów, co pozwoli studentom na rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia, współpracy w grupie oraz

	prezentacji własnych opinii i analiz w sposób klarowny i przekonujący.
Forma i warunki zaliczenia:	
Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę. Na warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu składają się: obecność i aktywność na ćwiczeniach, pozytywna ocena z wykonanych prac w trakcie trwania semestru oraz przygotowanie autorskiej, twórczej pracy na wybrany temat i zamieszczenie jej w sieci.	
Bilans punktów ECTS: 3	
Studia stacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w ćwiczeniach	30 godzin
Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń	25 godziny
Konsultacje	2 godziny
Samodzielne przygotowanie się do kolokwium	18 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	3 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Kreacja scenariuszy medialnych
Nazwa w języku angielskim:		Creation of media scenarios
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		filologia polska
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia):		pierwszego stopnia
Rok studiów:	trzeci	
Semestr:	piąty	
Liczba punktów ECTS:	2	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr hab. Barbara Stelingowska
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr hab. Barbara Stelingowska, dr hab. Andrzej Borkowski
Założenia i cele przedmiotu:		Nabycie wiedzy z zakresu teorii i praktyki tworzenia scenariuszy medialnych. Opanowanie umiejętności: analizowania i interpretowania scenariuszy medialnych, konstruowania scen i dialogów, budowania narracji, przygotowania własnych scenariuszy o różnym stopniu złożoności. Nabycie gotowości do: samodzielnej i zespołowej pracy twórczej nad projektem medialnym, krytycznej oceny własnych i cudzych projektów, rozwijania kompetencji komunikacyjnych i kreatywności oraz podejmowania dalszych działań w zakresie scenariopisarstwa i twórczości medialnej.
Symbol efektu	Efekt uczenia się: WIEDZA	Symbol efektu kierunkowego
S_W01	ma podstawową wiedzę w zakresie szeroko pojętego twórczego pisania, dziennikarstwa i edytorstwa (praca redakcyjna i wydawnicza w czasopismach, wydawnictwach literackich i naukowych oraz mediach	K_W01, K_W02, K_W04, K_W07, K_W10, K_W11

	elektronicznych)	
S_W02	zna podstawowe pojęcia z zakresu edytorstwa publikacji użytkowych i publicystycznych, a także polską tradycję edytorską oraz problematykę współczesną w zakresie kreacji i edycji tekstu w sieci	K_W02, K_W10
S_W03	posiada gruntowną wiedzę filologiczną: z zakresu literatury i języka polskiego w różnych mediach	K_W02, K_W05, K_W12
Symbol efektu	Efekt uczenia się: UMIEJĘTNOŚCI	Symbol efektu kierunkowego
S_U01	potrafi tworzyć i redagować różnorodne teksty prasowe, artystyczne i użytkowe	K_U04, K_U05, K_U06
S_U02	potrafi wykorzystać teoretyczną wiedzę z zakresu kreatywnego pisania i edytorstwa w praktyce wydawania tekstów literackich i literatury stosowanej oraz prac naukowych	K_U02, K_U05, K_U08, K_U11
S_U03	ma praktyczne sprawności pisarskie, dziennikarskie i edytorskie (merytoryczne, techniczne i organizacyjne) związane z nowymi technologiami informacyjnymi i wydawniczymi	K_U05, K_U11, K_U13
Symbol efektu	Efekt uczenia się: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	Symbol efektu kierunkowego
S_K01	do jest świadomym i kompetentnym odbiorcą oraz kreatorem tekstów kultury, dzieł artystycznych i naukowych	K_K02, K_K03
S_K02	ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, konieczności stałego doskonalenia zawodowego i rozwijania swojej osobowości, wyznaczania kierunku rozwoju swojej wiedzy i umiejętności	K_K04

Forma i typy zajęć:	ćwiczenia audytoryjne
Wymagania wstępne i dodatkowe:	
Student ma wiedzę ogólną z zakresu edukacji medialnej zdobytą podczas zajęć takich jak: Wprowadzenie do kreatywnego pisania, Pisarstwo w dobie nowych mediów, Literatura cyfrowa (sem. 2) oraz Self publishing i promocja tekstów w sieci, Kreacja językowa reklamy współczesnej (sem. 4). Student powinien wykazać się podstawową znajomością zagadnień z zakresu literaturoznawstwa; umiejętnością analizy i interpretacji tekstów kultury (film, serial, literatura, nowe media) oraz wykazywać zainteresowanie kulturą medialną i współczesnymi formami narracji (film, serial, podcast, gra komputerowa, media społecznościowe i in.).	
Treści modułu kształcenia:	
1. Zawód: scenarzysta, pomysłodawca, producent, projektant itp. 2. Odmiany twórczości scenariuszowej (adaptator, nowelista, dialogista, dramaturg, epizodysta, fabularzysta itp.)	

3. Odmiany form scenariusza (pomysł, szkic, story, zarys, scenopis) w teatrze, filmie, telenoweli, przedstawieniu, wystąpieniu itp.
4. Temat i kompozycja
5. Bohater (aktor teatralny, filmowy, reklamowy)
6. Akcja i fabuła (światło i dźwięk, narracja, montaż)
7. Obraz, scenografia, kostiumy, charakteryzacja
8. Poetyka scenariusza, infografika, scenariusze projektów
9. Scenariusz adaptowany
10. Scenariusz jako intertekst
11. Pisanie zespołowe
12. Scenariusz w kinie – przykłady, rodzaje
13. Scenariusz w teatrze – przykłady, rodzaje
14. Scenariusz w reklamie – przykłady, rodzaje
15. Praca nad scenariuszem autorskim (programy, format, zasady)

Literatura podstawowa:

1. Block Bruce, *Opowiadanie obrazem. Tworzenie wizualnej struktury w filmie, telewizji i mediach cyfrowych*, przeł. Magdalena Kuczbajska, Warszawa 2010
2. Lew Hunter, *Kurs pisania scenariuszy*, przeł. Tomasz Szafrński, Myślenice 2013
3. Maciej Karpiński, *Scenariusz: niedoskonałe odbicie filmu*, Skierniewice 2004
4. Aronson Linda, *Scenariusz na miarę XXI wieku. Obszerny przewodnik po technikach pisania nowoczesnych scenariuszy*, przeł. Agnieszka Kruk, Warszawa 2014
5. *Polski film dokumentalny w XXI wieku*, red. Tadeusz Szczepański i Małgorzata Kozubek, Łódź 2016.
6. Frensham Raymond G., *Jak napisać scenariusz filmowy*, przeł. Paweł Wawrzyszko, Kraków 1998

Literatura dodatkowa:

1. Sheili C. Bernard, *Film dokumentalny. Kreatywne opowiadanie*, przeł. Michał Bukojemski, Warszawa 2011.
2. *Encyklopedia kina*, red. Tadeusz Lubelski, Kraków 2003.
3. Agnieszka Sadowska, *Outsiderzy, geniusze i wielka polityka. Bohaterowie i styl dokumentów Errola Morrisa*, w: *Metody dokumentalne w filmie*, red. Dagmara Rode, Marcin Pieńkowski, Łódź 2013.
- Christopher Vogler, *Podróż autora. Struktury mityczne dla scenarzystów i pisarzy*, przeł. Karolina Kosińska, Warszawa 2010.
4. Martin Schabenbeck, *Format scenariusza filmowego*, tłum. Anna Karolina Drozdowska. Warszawa 2008

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Zespołowe i indywidualne rozwiązywanie zadań problemowych, studium przypadku, analiza tekstów literackich, pokaz, dyskusja, „burza mózgów” i inne;

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
S_W01, S_W02, S_W03	Efekty z wiedzy będą sprawdzane podczas testu sprawdzającego znajomość podstawowych pojęć i terminologii z zakresu scenariopisarstwa, krótkich prac pisemnych (np. analiza fragmentu scenariusza, identyfikacja elementów narracyjnych), odpowiedzi na pytania problemowe podczas zajęć i dyskusji

S_U01, S_U02, S_U03	Efekty z umiejętności będą sprawdzane podczas przygotowania fragmentu własnego scenariusza (scena dialogowa, opis sytuacyjny, treatment), pracy projektowej (krótkometrażowy scenariusz filmowy, radiowy, internetowy lub telewizyjny), prezentacji koncepcji scenariuszowej i jej obrona przed grupą, ćwiczeń praktycznych
S_K01, S_K02	Efekty z kompetencji będą sprawdzane za pomocą oceny aktywności i zaangażowania podczas zajęć (udział w dyskusjach, dzielenie się pomysłami), na podstawie udziału w pracy zespołowej nad wspólnym projektem (np. scenariusz serialu/formatu radiowego)

Forma i warunki zaliczenia:

Warunki zaliczenia ćwiczeń: uzyskanie minimum oceny dostatecznej za przygotowanie i prezentację projektu indywidualnego (scenariusza) prezentowanego przed grupą.

Kryteria oceny projektu zaliczeniowego:

- 1) struktura projektu – maksymalnie 3 punkty,
- 2) poprawność merytoryczna – maksymalnie 6 punktów,
- 3) innowacyjność projektu – maksymalnie 3 punkty,
- 4) sposób prezentacji projektu – maksymalnie 4 punkty.

Ocena projektu:

16 – 15 punktów – ocena bardzo dobra,
14 punktów – ocena dobra plus,
13 – 12 punktów – ocena dobra,
11 – 10 punktów – ocena dostateczna plus,
9 – 8 – ocena dostateczna,
poniżej 8 punktów – ocena niedostateczna.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w ćwiczeniach	30 godzin
Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń	10 godzin
Udział w konsultacjach godz. z przedmiotu	5 godzin
Samodzielne przygotowanie się do kolokwiów	5 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50 godzin

Punkty ECTS za przedmiot	2
--------------------------	---

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia

Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Gatunki literatury popularnej
Nazwa w języku angielskim:		Popular literature genres
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		filologia polska
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolitych magisterskich):		pierwszego stopnia
Rok studiów:	trzeci	
Semestr:	piąty	
Liczba punktów ECTS:	2	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		mgr Barbara Bandzarewicz
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr hab. Barbara Stelingowska, dr Marcin Pliszka, mgr Barbara Bandzarewicz
Założenia i cele przedmiotu:		Celem przedmiotu jest nabycie wiedzy dotyczącej specyfiki szeroko pojętego twórczego pisania, dziennikarstwa i edytorstwa w kontekście gatunków literatury popularnej; nabycie wiedzy na temat pracy redakcyjnej i wydawniczej w czasopiśmie, wydawnictwach literackich i naukowych oraz mediach elektronicznych, uwzględniając współczesne standardy rynkowe i technologiczne; nabycie wiedzy dotyczącej zagadnień teoretycznych związanych z pisaniem i redakcją merytoryczną tekstów należących do gatunków literatury popularnej. Celem przedmiotu jest także opanowanie umiejętności wykorzystywania sprawności pisarskich i edytorskich w zakresie tworzenia, redagowania i publikowania tekstów należących do gatunków literatury popularnej. Ponadto celem przedmiotu jest nabycie gotowości do bycia świadomym i kompetentnym odbiorcą różnorodnych tekstów.
Symbol efektu	Efekty uczenia się	
	WIEDZA Student zna i rozumie:	
		Symbol efektu kierunkowego

S_W01	Student zna i rozumie specyfikę szeroko pojętego twórczego pisania, dziennikarstwa i edytorstwa w kontekście gatunków literatury popularnej. Posiada wiedzę na temat pracy redakcyjnej i wydawniczej w czasopismach, wydawnictwach literackich i naukowych oraz mediach elektronicznych, uwzględniając współczesne standardy rynkowe i technologiczne. Rozumie mechanizmy funkcjonowania literatury popularnej w różnych mediach oraz jej rolę w kulturze masowej.	K_W01, K_W02, K_W04, K_W07, K_W10, K_W11
S_W02	Student zna i rozumie zagadnienia teoretyczne związane z pisaniem i redakcją merytoryczną tekstów należących do gatunków literatury popularnej. Posiada wiedzę na temat zasad konstruowania fabuły, budowania postaci, stylu narracyjnego oraz dostosowywania treści do oczekiwań odbiorców i wymogów rynku wydawniczego. Rozumie również procesy redakcyjne i edytorskie, uwzględniając specyfikę różnych mediów i formatów publikacji.	K_W02, K_W04
Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	Symbol efektu kierunkowego
S_U01	Student potrafi wykorzystywać sprawności pisarskie i edytorskie (merytoryczne, techniczne i organizacyjne) w zakresie tworzenia, redagowania i publikowania tekstów należących do gatunków literatury popularnej. Umie dostosować je do wymagań współczesnych mediów oraz rynku wydawniczego, korzystając z nowych technologii informacyjnych i wydawniczych, takich jak edytory tekstu, platformy <i>self-publishingowe</i> oraz oprogramowanie wspomagające proces twórczy i redakcyjny.	K_U05, K_U11, K_U13
S_U02	Student potrafi tworzyć i redagować różnorodne teksty należące do gatunków literatury popularnej, w tym prozę gatunkową, teksty krytyczne, recenzje, adaptacje oraz treści użytkowe związane z kulturą popularną. Umie dostosować styl i formę wypowiedzi do specyfiki danego gatunku oraz oczekiwań odbiorców, a także uwzględniać wymagania rynku wydawniczego i mediów cyfrowych.	K_U04, K_U05, K_U06
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
S_K01	Student jest gotów do bycia świadomym i kompetentnym odbiorcą różnorodnych tekstów.	K_K02, K_K03
S_K02	Student jest gotów do przestrzegania zasad etyki zawodowej i prawa autorskiego.	K_K01, K_K05
Forma i typy zajęć:		ćwiczenia audytoryjne
Wymagania wstępne i dodatkowe:		

Student powinien posiadać: umiejętność analizy i interpretacji różnorodnych tekstów literackich i popularnonaukowych; zdolność formułowania poprawnych, spójnych i logicznych wypowiedzi pisemnych; znajomość podstawowych kategorii oraz pojęć z teorii literatury (np. gatunek, styl, narracja, motyw, konwencja); świadomość różnic między literaturą „wysoką” a literaturą popularną oraz mechanizmów funkcjonowania tekstu w kulturze masowej.	
Treści modułu kształcenia:	
- Literatura popularna – literatura masowa. Zjawisko, zakres, geneza - Topika literatury popularnej. - Literatura miłosno-romansowa: poetyka, estetyka, konwencja. - Powieść tajemnic jako gatunek łączący elementy zagadki, napięcia i intrygi. - Powieść gotycka. Horror jako gatunek literacki. - Literatura fantastycznaukowa (<i>science fiction</i>). Cyberpunk. - Baśń i <i>fantasy</i>: odmiany, tematy, konwencje. - Powieść sensacyjna: tematy i konwencje. - Powieść kryminalna. Czarny kryminał – <i>hard-boiled</i>: estetyka <i>noir</i>, związki z filmem. - Literatura dla dzieci i młodzieży (powieść przygodowa, powieść dla dziewcząt, poezja dla dzieci). <i>Chiclit</i>, <i>fan fiction</i>, romans paranormalny i fantastyka miejska (<i>urban fantasy</i>) jako „kontrowersyjne” gatunki literatury popularnej. - Związki literatury popularnej z innymi dziedzinami kultury i rodzajami sztuk popularnych: adaptacje filmowe, komiksowe, seriale telewizyjne, gry komputerowe itp.	
Literatura podstawowa:	
- Umberto Eco, <i>Superman w literaturze masowej. Powieść popularna między retoryką a ideologią</i>, tłum. Joanna Ugniewska, Kraków 2008. - Agnieszka Fulińska, <i>Dlaczego literatura popularna jest popularna?</i>, „Teksty Drugie” 2003, nr 4. - Anna Martuszevska, <i>„Ta trzecia”. Problemy literatury popularnej</i>, Gdańsk 1997. <i>Słownik literatury popularnej</i>, red. Tadeusz Żabski, Wrocław 2006.	
Literatura dodatkowa:	
- Noël Carrol, <i>Filozofia horroru albo paradoksy uczuć</i>, tłum. Mirosław Przyłipiak, Gdańsk 2004. - Tadeusz Cegielski, <i>Detektyw w krainie cudów. Powieść kryminalna i narodziny nowoczesności 1841-1941</i>, Warszawa 2015. - Mariusz Czuba, <i>Etnolog w mieście grzechu. Powieść kryminalna jako świadectwo antropologiczne</i>, Gdańsk 2010. - Dariusz Piechota, <i>Między utopią a melancholią. W kręgu nowoczesnej i ponowoczesnej literatury fantastycznej</i>, Lublin 2015. <i>Polska literatura fantastyczna. Interpretacje</i>, red. Andrzej Stoff i Dariusz Brzostek, Toruń 2005. - Adam Regiewicz, <i>Średniowieczność w literaturze i kulturze popularnej</i>, Warszawa 2019.	
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:	
Zespołowe i indywidualne rozwiązywanie zadań problemowych, analiza tekstów literackich, analiza literatury przedmiotu, dyskusja, „burza mózgów”.	
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:	
Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się

S_W01, S_W02	Efekty kształcenia w zakresie wiedzy będą na bieżąco monitorowane i oceniane podczas trwania zajęć. Ocena ta będzie dotyczyć przede wszystkim poziomu przyswojonej wiedzy, w tym stopnia zrozumienia omawianych zagadnień, umiejętności ich zastosowania w praktyce oraz zdolności do analizowania i syntetyzowania informacji. Proces sprawdzania efektów będzie realizowany poprzez różnorodne metody, takie jak dyskusje, pytania kontrolne lub inne formy aktywnego uczestnictwa w zajęciach.
S_U01, S_U02	Efekty w zakresie umiejętności będą sprawdzane podczas sprawdzania końcowej pracy pisemnej studenta - oryginalnego tekstu inspirowanego wybranym gatunkiem literatury popularnej.
S_K01, S_K02	Efekty będą na bieżąco monitorowane i oceniane w trakcie trwania zajęć, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju kompetencji społecznych. Ocenie podlegać będą umiejętności takie jak współpraca w grupie, skuteczna komunikacja, aktywne słuchanie, zdolność do konstruktywnej argumentacji oraz otwartość na różnorodne punkty widzenia.

Forma i warunki zaliczenia:

Przedmiot kończy się zaliczeniem na ocenę.

Zaliczenie przedmiotu opiera się na dwóch głównych komponentach:

1. Przygotowanie do zajęć i aktywność:

Ocenie podlega systematyczne przygotowanie merytoryczne (znajomość lektur, zagadnień dotyczących gatunków literatury popularnej), aktywność w dyskusjach, umiejętność analizy i interpretacji tekstów oraz udział w ćwiczeniach praktycznych. Ocena prowadzona jest na bieżąco w trakcie trwania zajęć.

2. Praca pisemna – studenci tworzą oryginalny tekst inspirowany wybranym gatunkiem literatury popularnej (opowiadanie, fragment powieści, scenariusz lub inna forma narracyjna).

Kryteria oceny pracy pisemnej obejmują:

- Zgodność z cechami gatunku – maksymalnie 3 punkty;
- Kreatywność i oryginalność – maksymalnie 4 punkty.
- Spójność narracyjna i językowa – maksymalnie 6 punktów;
- Estetyka i staranność – maksymalnie 3 punkty.

Ocena projektu: 16 – 15 punktów – ocena bardzo dobra, 14 punktów – ocena dobra plus, 13 – 12 punktów – ocena dobra, 11 – 10 punktów – ocena dostateczna plus, 9 – 8 – ocena dostateczna, poniżej 8 punktów – ocena niedostateczna.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Ćwiczenia	30 godzin
Konsultacje	1 godzina
Przygotowanie pracy zaliczeniowej	10 godzin
Przygotowanie do zajęć	9 godzin

Summaryczne obciążenie pracą studenta	50 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	2

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia

Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Analiza i interpretacja audiowizualnych tekstów kultury w szkole	
Nazwa w języku angielskim:		Analisis and interpretation audiovisual texts of culture at school	
Język wykładowy:	polski		
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		filologia polska	
Jednostka realizująca:		Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny	
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolitych magisterskich):		pierwszego stopnia	
Rok studiów:	trzeci		
Semestr:		piąty	
Liczba punktów ECTS:	5		
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		mgr Maria Długołęcka-Pietrzak	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr Renata Bryzek, dr hab. Barbara Stelingowska, dr Marcin Pliszka, mgr Maria Długołęcka-Pietrzak	
Założenia i cele przedmiotu:		Nabycie wiedzy z zakresu pracy przyszłych nauczycieli polonistów. Opanowanie umiejętności analizy i interpretacji audiowizualnych tekstów kultury w szkole podstawowej. Nabycie gotowości do realizacji podstawy programowej (język polski na II etapie edukacyjnym) w zakresie czytania/ odbioru/ analizy/ interpretacji audiowizualnych tekstów kultury w kształceniu polonistycznym w kontekście dzieła literackiego.	
Symbol efektu	Efekty uczenia się		Symbol efektu kierunkowego
	WIEDZA Student zna i rozumie:		
S_W01	metody kształcenia w odniesieniu do nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej;		D.1.W9.
S_W02	potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu i nawyków systematycznego		D.1.W15.

	uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy;	
S_W03	rodzaje audialnych i audiowizualnych tekstów kultury i zasady ich analizy i interpretacji	K_W02, K_W09
Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	Symbol efektu kierunkowego
S_U01	dobierać metody nauczania do nauczanych treści i zorganizować pracę uczniów;	C.U3.
S_U02	kreować sytuacje dydaktyczne służące aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów oraz popularyzacji wiedzy;	D.1.U5.
S_U03	dobierać audialne i audiowizualne teksty kultury dla potrzeb szkolnych analiz i interpretacji oraz dokonać ich analizy i interpretacji, szczególnie jako tekstu dialogicznego/ kontekstu wobec dzieł literackich;	K_U01,K_U02, K_U07, K_U08
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu kierunkowego
S_K01	twórczego poszukiwania najlepszych rozwiązań dydaktycznych sprzyjających postępom uczniów;	C.K1.
S_K02	kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu;	D.1.K8.
S_K03	świadomej oceny roli tekstów audialnych i audiowizualnych we współczesnym świecie oraz wynikających stąd możliwości i zagrożeń;	K_K02

Forma i typy zajęć:	Ćwiczenia audytoryjne
Wymagania wstępne i dodatkowe:	
Znajomość treści programowych kształcenia polonistycznego w szkole podstawowej, wynikających z zaliczenia przedmiotu Dydaktyka języka polskiego w szkole podstawowej 1 (realizowanego w semestrze 4) oraz z przedmiotów z zakresu modułu psychologiczno-pedagogicznego realizowanych we wcześniejszych semestrach.	
Treści modułu kształcenia:	
1. Pojęcie tekstu kultury. Różnorodność audialnych i audiowizualnych tekstów kultury we współczesnej rzeczywistości. 2. Audialne i audiowizualne teksty reklamowe jako sposób obrazowania rzeczywistości – specyfika, różnorodność form, funkcje, środki perswazji. 3. Spektakl teatralny jako tekst kultury na lekcjach języka polskiego. 4. Analiza wybranego spektaklu teatralnego. 5. Artystyczne wizje rzeczywistości ukryte w dźwiękach – muzyczne arcydzieła różnych okresów jako	

kontekst w czytaniu tekstów literackich.

6. Piosenka jako tekst kultury – historia, znaczenie i funkcje.
7. Dzieło muzyczne jako tekst kultury – historia, znaczenie i funkcje.
8. Film jako tekst kultury. Tworzywo filmowe.
9. Edukacja filmowa na lekcjach języka polskiego w szkole.
10. Analiza i interpretacja dzieła filmowego w kontekście szkolnej edukacji polonistycznej.
11. Filmowe adaptacje dzieł literackich na lekcjach języka polskiego w szkole.
12. Internet jako medium różnych tekstów kultury – wartościowanie i ocena.
13. Znaczenie gier komputerowych w edukacji kulturalnej uczniów.
14. Audialne i audiowizualne teksty kultury regionu – znaczenie i funkcje.
15. Uczeń jako odbiorca i twórca tekstów kultury.

Literatura podstawowa:

1. Bobiński Witold, *Teksty w lustrze ekranu. Okołoilmowa strategia kształcenia literacko-kulturowego*, Kraków 2011.
2. *Kino bez tajemnic*, red. Ewelina Nurczyńska- Fidelska, Konrad Klejsa, Tomasz Kłys, Piotr Sitarski, Warszawa 2009.
3. *Przygotowanie ucznia do odbioru różnych tekstów kultury*, red. Anna Janus-Sitarz, Kraków 2004.
4. Hejmej Andrzej, *Muzyka w literaturze: perspektywy komparatystyki interdyscyplinarnej*, Kraków 2008.
5. Janus-Sitarz Anna, *Lekcje teatru*, Kraków 1999.
6. *Od edukacji filmowej do edukacji audiowizualnej*, red. Ewa Ciszewska, Konrad Klejsa, Łódź 2016.
7. *Filmoteka szkolna. Scenariusze zajęć i materiały pomocnicze dla nauczycieli*, red. Marianna Hajdukiewicz, Sylwia Żmijewska-Kwiręg, Warszawa 2010.
8. *Kompetencje nauczyciela polonisty we współczesnej szkole. Między schematyzmem a kreatywnością*, red. Magdalena Trysińska, Katarzyna Maciejak, Warszawa 2020.
9. Warmuz-Warmuzińska Ewa, *Filmoterapia. Scenariusze zajęć w edukacji filmowej dzieci i dorosłych*, Warszawa 2015.

Literatura dodatkowa:

1. Wiśniewska Halina, *Wokół edukacji polonistycznej w szkole. Teoria i praktyka*, Lublin 2021.
2. *Teksty kultury w szkole*, red. Barbara Myrdzik, Leszek Tymiać, Lublin 2008.
3. *Kultura popularna w szkole. Pobłażliwe przyzwolenie czy autentyczny dialog*, Red. Barbara Myrdzik, Małgorzata Latoch-Zielińska, Lublin 2006.
4. *Animacja działań kulturalnych – wyzwanie współczesności*, red. Małgorzata Latoch-Zielińska, Warszawa 2010.
5. Regiewicz Adam, *Dialog filmu z literaturą. Scenariusze lekcji dla liceum i technikum*, Gdańsk 2006.
6. Latoch-Zielińska Małgorzata, *Edukacja teatralna we współczesnej szkole [w:] Od teatru żaków do Internetu*, red. Barbara Myrdzik, Lublin 2003.
7. Latoch-Zielińska Małgorzata, *Warsztaty teatralno-literackie w praktyce szkolnej, [w:] Od teatru żaków do Internetu*, red. Barbara Myrdzik, Lublin 2003.
8. *Gry komputerowe w edukacji kulturowej młodzieży. Dylematy i wyzwania współczesnej edukacji kulturowej*, w: *Animacja działań kulturalnych – wyzwanie współczesności*, red. Małgorzata Latoch-Zielińska, Warszawa 2010.
9. *Tajemnica w tekstach kultury*, red. Andrzej Borkowski i in. Siedlce 2011.
10. Bryzek Renata, *Dialog z tradycją w grze komputerowej na przykładzie postaci Wiedźmina - bohatera sagi Andrzeja Sapkowskiego*, w: *Oswajanie inności w edukacji polonistycznej*, red. Barbara Myrdzik, Ewa Dunaj, Lublin 2010.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Ćwiczenia warsztatowe wspomagane technikami multimedialnymi, prezentacja, pokaz, „burza

mózgów” i inne.	
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:	
Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
S_W01, S_W02, S_W03	Efekty z zakresu wiedzy będą weryfikowane na podstawie pracy pisemnej sprawdzającej stopień opanowania przez studentów materiału z zajęć dotyczącego pracy z audiowizualnymi tekstami kultury w różnych sytuacjach edukacyjnych i rozwojowych uczniów, dostosowania go do możliwości rozwojowych dziecka na lekcjach języka polskiego i poza nimi, oraz budowania motywacji edukacyjnej u wychowanków.
S_U01, S_U02, S_U03	Efekty z zakresu umiejętności będą weryfikowane poprzez ocenę prac bieżących, obserwację zachowań, zaangażowanie w dyskusji pozwalające ocenić umiejętności praktyczne studenta, rozwiązywanie zadań problemowych, w trakcie których student jest obserwowany przez nauczyciela oraz oceniany pod kątem systematyczności, aktywności i gotowości do wykorzystania zdobytej wiedzy w pracy z audiowizualnymi tekstami kultury w szkole oraz poza nią.
S_K01, S_K02, S_K03	Efekty z zakresu kompetencji będą weryfikowane poprzez ocenę prac bieżących podczas zajęć, obserwację zachowań, zaangażowanie w dyskusji pozwalające ocenić kompetencje studenta, rozwiązywanie zadań problemowych w trakcie których student jest obserwowany przez nauczyciela oraz oceniany pod kątem twórczego poszukiwania najlepszych rozwiązań dydaktycznych sprzyjających postępom uczniów w pracy z audiowizualnymi tekstami kultury w szkole oraz poza nią.
Forma i warunki zaliczenia:	
Zaliczenie na ocenę. Warunek uzyskania zaliczenia przedmiotu: obecności oraz zaliczenie prac bieżących (ustnych i pisemnych), semestralnych zaliczeń ustnych i pisemnych. Kryteria oceny semestralnych zaliczeń pisemnych: 0 – 50 % - niedostateczny 51 – 60% - dostateczny 61 – 70% - dostateczny plus 71 – 80% - dobry 81 – 90% - dobry plus 91 – 100% bardzo dobry.	
Bilans punktów ECTS:	
Studia stacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta
Udział w ćwiczeniach	30 godzin
Konsultacje	2 godziny
Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń	63 godziny

Samodzielne przygotowanie się do zaliczenia	30 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	125 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	5

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia		
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Praktyka zawodowa nauczycielska śródroczna 2
Nazwa w języku angielskim:	Mid-year professional teaching practice 2	
Język wykładowy:	polski	
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		filologia polska
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych	
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolitych magisterskich):		pierwszego stopnia
Rok studiów:	trzeci	
Semestr:	piąty	
Liczba punktów ECTS:	1	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Renata Bryzek
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr Renata Bryzek
Założenia i cele przedmiotu:		Celem praktyki jest kształtowanie kompetencji dydaktycznych studentów z zakresu nauczania języka polskiego w szkole podstawowej
Symbol efektu	Efekty uczenia się	Symbol efektu ze standardu
	WIEDZA Student zna i rozumie:	
S_W38	zadania dydaktyczne realizowane przez szkołę lub placówkę systemu oświaty;	D.2.W1.
S_W39	sposób funkcjonowania oraz organizację pracy dydaktycznej szkoły lub placówki systemu oświaty;	D.2.W2.
S_W41	rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole lub placówce systemu oświaty.	D.2.W3.
Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	Symbol efektu ze standardu
S_U41	wyciągnąć wnioski z obserwacji pracy dydaktycznej nauczyciela, jego interakcji z uczniami oraz sposobu planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych; aktywnie obserwować stosowane przez nauczyciela metody i formy pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne, a także sposoby oceniania	D.2.U1.

	uczniów oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej;	
S_U42	zaplanować i przeprowadzić pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych serię lekcji lub zajęć;	D.2.U2.
S_U43	analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk.	D.2.U3.
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu ze standardu
S_K19	skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy dydaktycznej oraz rozwijania umiejętności wychowawczych.	D.2.K1.
Forma i typy zajęć:		praktyki zawodowe
Wymagania wstępne i dodatkowe:		
Podstawowa wiedza z zakresu pedagogiki, psychologii, podstaw dydaktyki.		
Treści modułu kształcenia:		
1. Zadania dydaktyczne realizowane przez szkołę podstawową. 2. Sposób funkcjonowania oraz organizacja pracy dydaktycznej szkoły podstawowej. 3. Rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole podstawowej. 4. Analiza i interpretacja zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń dydaktycznych. 5. Asystowanie nauczycielowi języka polskiego i obserwacja działań podejmowanych w zakresie nauczania języka polskiego w szkole podstawowej. 6. Projektowanie lekcji z przedmiotu język polski i prezentacja przed grupą na zajęciach w szkole podstawowej. 7. Prowadzenie dokumentacji praktyki.		
Literatura podstawowa:		
1. Kaleta-Witusiak M., Kopik A., Walasek-Jarosz B., Techniki gromadzenia i analizy wiedzy o uczniu, Kielce 2013. 2. Pankowska D., Pedagogika dla nauczycieli w praktyce. Materiały metodyczne, Kraków 2011.		
Literatura dodatkowa:		
1. Perry R, Teoria i praktyka. Proces stawania się nauczycielem, Warszawa 2000. 2. Półturzycki J., Dydaktyka dla nauczycieli, Toruń 2014.		
Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:		
Obserwacja i prowadzenie lekcji w ramach praktyki w szkole podstawowej.		
Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:		
Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się	

S_W38	Przygotowanie sprawozdań z lekcji obserwowanych i konspektów lekcji prowadzonych, prowadzenie dziennika praktyk.
S_W39	Przygotowanie sprawozdań z lekcji obserwowanych i konspektów lekcji prowadzonych, prowadzenie dziennika praktyk.
S_W41	Przygotowanie sprawozdań z lekcji obserwowanych i konspektów lekcji prowadzonych, prowadzenie dziennika praktyk.
S_U41	Analiza i ocena obserwowanych zajęć.
S_U42	Przeprowadzenie lekcji na podstawie przygotowanego i zatwierdzonego konspektu.
S_U43	Analiza i ocena prowadzonych zajęć.
S_K19	Obserwacja aktywności i zaangażowania studenta w rozwiązywanie zadań indywidualnych, prowadzenie lekcji.

Efekty weryfikowane będą na podstawie przedłożonej dokumentacji studenta.

Student w czasie praktyki systematycznie prowadzi dziennik praktyki dla nauczania języka polskiego (zapis ręczny lub wydruk: Times New Roman, 11/12 pkt., interlinia 1,5; zeszyt A4 lub system kartkowy w segregatorze; w każdym wypadku należy zostawić margines na uwagi sprawdzającego), który powinien zawierać: stronę tytułową (imię i nazwisko studenta, adres szkoły, nazwisko opiekuna praktyki), spis treści, czyli wykaz lekcji z podziałem na: przeprowadzone przez studenta, hospitowane u opiekuna, hospitowane u koleżanki lub kolegi, konspekt lekcji własnej obejmującej - datę prowadzenia, temat, zadania dydaktyczne proponowane do tego tematu, realizację tych zadań przez nauczyciela i uczniów, komentarz metodyczny do projektu (miejsce w toku nauczania na danym poziomie i w podstawie programowej), komentarz metodyczny po realizacji lekcji. Pozostałe przeprowadzone zajęcia notowane powinny być mniej szczegółowo, ale z uwzględnieniem komentarza dydaktycznego i metodycznego; 10 opracowań wybranych lekcji hospitowanych (krótki zarys toku lekcji z uwagami metodycznymi); 1 konspekt odtwórczy szczegółowy lekcji hospitowanej; sprawozdanie końcowe z praktyki, a w nim: opis przebiegu praktyki, opis warsztatu pracy polonisty-opiekuna, zestawienie i ocena własnych osiągnięć dydaktyczno-wychowawczych, omówienie ewentualnych trudności pedagogicznych.

Forma i warunki zaliczenia:

Zaliczenie z oceną. Za każdy element poddawany weryfikacji student otrzyma 1 pkt. Warunkiem uzyskania zaliczenia praktyk jest zdobycie przynajmniej 6 pkt. Kryteria oceny: 6 pkt. – ocena dst; 7 pkt. – ocena dst; plus; 8 pkt. – ocena db; 9 pkt. – ocena db plus; 10 pkt. – ocena bdb.

Bilans punktów ECTS:

Studia stacjonarne

Aktywność	Obciążenie studenta
Praktyki zawodowe	15 godzin
Praca samodzielna studenta, w tym:	10 godzin
Przygotowanie dokumentacji praktyki	10 godzin

Sumaryczne obciążenie pracą studenta	25 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	1 ECTS

Sylabus przedmiotu / modułu kształcenia			
Nazwa przedmiotu/modułu kształcenia:		Dydaktyka języka polskiego w szkole podstawowej 2	
Nazwa w języku angielskim:		Polish language teaching in primary school 2	
Język wykładowy:	polski		
Kierunek studiów, dla którego przedmiot jest oferowany:		filologia polska	
Jednostka realizująca:	Wydział Nauk Humanistycznych		
Rodzaj przedmiotu/modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny):		fakultatywny	
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia, jednolitych magisterskich):		pierwszego stopnia	
Rok studiów:	trzeci		
Semestr:		piąty	
Liczba punktów ECTS:	3		
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu:		dr Renata Bryzek	
Imię i nazwisko prowadzących zajęcia:		dr Renata Bryzek	
Założenia i cele przedmiotu:		Nabycie i funkcjonalne wykorzystywanie przez studentów wiedzy, umiejętności i kompetencji z zakresu dydaktyki języka polskiego jako przedmiotu na etapie szkoły podstawowej. Doskonalenie umiejętności studentów w zakresie posługiwania się podstawowymi ujęciami teoretycznymi w projektowaniu sytuacji edukacyjnych, przygotowanie do projektowania, prowadzenia i ewaluacji lekcji języka polskiego w szkole podstawowej. Kształtowanie zdolności do dydaktycznej autorefleksji oraz rozwijanie krytycznego myślenia metodycznego.	
Symbol efektu	Efekty uczenia się		Symbol efektu ze standardu
	WIEDZA Student zna i rozumie:		
S_W31	metody kształcenia w odniesieniu do nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej;		D.1.W9.
S_W32	rolę diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej; ocenianie i jego rodzaje: ocenianie bieżące, semestralne i		D.1.W10.

	roczne, ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne; funkcje oceny;	
S_W33	egzaminy kończące etap edukacyjny i sposoby konstruowania testów, sprawdzianów oraz innych narzędzi przydatnych w procesie oceniania uczniów w ramach nauczanego przedmiotu;	D.1.W11.
S_W34	diagnozę wstępną grupy uczniowskiej i każdego ucznia w kontekście nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć oraz sposoby wspomagania rozwoju poznawczego uczniów; potrzebę kształtowania pojęć, postaw, umiejętności praktycznych, w tym rozwiązywania problemów, i wykorzystywania wiedzy; metody i techniki skutecznego uczenia się; metody strukturyzacji wiedzy oraz konieczność powtarzania i utrwalania wiedzy i umiejętności;	D.1.W12.
S_W35	znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;	D.1.W13.
S_W36	warsztat pracy nauczyciela; właściwe wykorzystanie czasu lekcji przez ucznia i nauczyciela; zagadnienia związane ze sprawdzaniem i ocenianiem jakości kształcenia oraz jej ewaluacją, a także z koniecznością analizy i oceny własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej;	D.1.W14.
S_W37	potrzebę kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się danego przedmiotu i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy.	D.1.W15.
Symbol efektu	UMIEJĘTNOŚCI Student potrafi:	Symbol efektu ze standardu
S_U36	dobierać metody pracy klasy oraz środki dydaktyczne, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów i uwzględniające ich zróżnicowane potrzeby edukacyjne;	D.1.U7.
S_U37	merytorycznie, profesjonalnie i rzetelnie oceniać pracę uczniów wykonywaną w klasie i w domu;	D.1.U8.
S_U38	skonstruować sprawdzian służący ocenie danych umiejętności uczniów;	D.1.U9.
S_U39	rozpoznać typowe dla nauczanego przedmiotu lub prowadzonych zajęć błędy uczniowskie i wykorzystać je w	D.1.U10.

	procesie dydaktycznym;	
S_U40	przeprowadzić wstępną diagnozę umiejętności ucznia.	D.1.U11.
Symbol efektu	KOMPETENCJE SPOŁECZNE Student jest gotów do:	Symbol efektu ze standardu
S_K14	kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów;	D.1.K5.
S_K15	budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów oraz kształtowania ich kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych;	D.1.K6.
S_K16	rozwijania u uczniów ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia;	D.1.K7.
S_K17	kształtowania nawyku systematycznego uczenia się i korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu;	D.1.K8.
S_K18	stymulowania uczniów do uczenia się przez całe życie przez samodzielną pracę;	D.1.K9.

Forma i typy zajęć:

wykład i ćwiczenia

Wymagania wstępne i dodatkowe:

Wiedza z zakresu podstaw pedagogiki i podstaw dydaktyki.

Treści modułu kształcenia:
Wykłady:

1. Metody literaturoznawcze aplikowane na grunt szkolnej dydaktyki w nauczaniu języka polskiego w szkole podstawowej. Metody kształcenia językowego.
2. Rola diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej. Ocenianie i jego rodzaje: ocenianie bieżące, semestralne i roczne, ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne. Ocenianie holistyczne, kryterialne. Funkcje oceny ucznia.
3. Egzamin kończący szkołę podstawową. Struktura, forma, cele egzaminu, zasady oceniania.
4. Sposoby konstruowania testów, sprawdzianów oraz innych narzędzi wykorzystywanych w procesie oceniania uczniów w ramach przedmiotu język polski.
5. Znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej.
6. Diagnoza wstępna grupy uczniowskiej i każdego ucznia w kontekście nauczanego przedmiotu język polski oraz sposoby wspomagania rozwoju poznawczego uczniów. Ewaluacja pracy nauczyciela.

Ćwiczenia:

1. Praca z utworem literackim (epickim, lirycznym, dramatycznym) na lekcjach języka polskiego, planowanie lekcji z wykorzystaniem różnych metod. Lektury szkolne – projektowanie cyklu lekcji.
2. Gramatyka, ortografia, interpunkcja na lekcjach języka polskiego. Zasady nauczania ortografii i interpunkcji. Rodzaje ćwiczeń ortograficznych i interpunkcyjnych. Integracja w zakresie nauczania ortografii, składni, fleksji, słowotwórstwa. Możliwości wykorzystania multimedialnych programów, treści edukacyjnych, w tym własnego projektu. Planowanie lekcji kształcenia językowego, integracja wewnątrzprzedmiotowa.
3. Wprowadzanie form wypowiedzi pisemnych w szkole podstawowej. Rodzaje i funkcje pism użytkowych i wypowiedzi ustnych. Zasady redagowania wypowiedzi pisemnych i ustnych. Funkcje ćwiczeń stylistycznych, kompozycyjnych, redakcyjnych, słownikowych, frazeologicznych.

Planowanie toku lekcji, ćwiczeń.

4. Ocena szkolna a wymagania programowe. Zastosowanie kryteriów oceniania wypowiedzi ustnych i pisemnych na lekcjach języka polskiego. Sprawdzanie i ocenianie prac pisemnych uczniów, kryteria oceniania wypowiedzi ustnych. Zastosowanie klasyfikacji błędów językowych, kryteriów oceniania wypowiedzi pisemnych i ustnych. Projektowanie ćwiczeń stylistycznych, składniowych, słownikowych, frazeologicznych.
5. Metody i techniki skutecznego uczenia się; metody strukturyzacji wiedzy oraz konieczność powtarzania i utrwalania wiedzy i umiejętności. Rozwijanie umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów: potrzeba kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych – rozwiązania metodyczne.
6. Warsztat pracy nauczyciela języka polskiego. Materiały, dobre praktyki służące właściwemu wykorzystaniu czasu lekcji przez ucznia i nauczyciela. Sposoby kształtowania u ucznia pozytywnego stosunku do nauki, rozwijania ciekawości, aktywności i samodzielności poznawczej, logicznego i krytycznego myślenia, kształtowania motywacji do uczenia się przedmiotu język polski i nawyków systematycznego uczenia się, korzystania z różnych źródeł wiedzy, w tym z Internetu, oraz przygotowania ucznia do uczenia się przez całe życie przez stymulowanie go do samodzielnej pracy.

Literatura podstawowa:

1. Kłakówna Z. A., *Język polski. Wykłady z metodyki*, Kraków 2016.
2. Kwiatkowska-Ratajczak M. (red.), *Innowacje i metody. W kręgu teorii i praktyki. Podręcznik akademicki dydaktyki kształcenia polonistycznego*, Poznań 2011.
3. Myrdzik B., *Nowoczesność i tradycja w kształceniu literackim. Podręcznik do ćwiczeń z metodyki języka polskiego*, Lublin 2000.
4. Nagajowa M., *Kształcenie języka ucznia w szkole podstawowej*, Warszawa 1985.
5. Nagajowa M., *Nauka o języku dla nauki języka*, Kielce 1994.
6. Nowak E., *Stworzyć tekst. Uczniowska kompetencja tekstotwórcza w edukacji polonistycznej*, Kraków 2014.
7. Szymańska M., *Między nauką o języku a rozwijaniem języka. Koncepcje kształcenia językowego na przełomie XX i XXI wieku*, Kraków 2016.

Literatura dodatkowa:

1. Bartmiński J., Niebrzegowska-Bartmińska S., *Tekstologia*, Lublin 2004.
2. *Edukacja polonistyczna wobec trudnej współczesności*, red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2010.
3. *Każdy uczeń jest ważny. Indywidualizacja na lekcji języka polskiego*, red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2017.
4. Nocoń J., *Lingwodydaktyka na progu XXI wieku. Konteksty – koncepcje – dylematy*, Opole 2018.
5. Podracki J., *Dydaktyka składni polskiej*, Warszawa 1989.
6. Polański E., *Dydaktyka ortografii i interpunkcji*, Warszawa 1987.
7. Polański E., Dereń E., Rychlik A., *Ortografia i interpunkcja w nauczaniu szkolnym i samokształceniu z ćwiczeniami*, Kraków 2011.
8. *Praktyczna stylistyka nie tylko dla polonistów*, pod red. Edyty Bańkowskiej i Agnieszki Mikołajczuk, Warszawa 2003.
9. *Twórczość i tworzenie w edukacji polonistycznej*, red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2012.
10. *Uwieść słowem czyli Retoryka stosowana*, red. nauk. Jakub Z. Lichański, Warszawa 2003.
11. *Wiedza o języku i kompetencje językowe uczniów*, red. B. Szamburska-Niesporek, Katowice 2012.
12. Wybrane artykuły z wydawanych czasopism metodycznych, poświęcone zagadnieniom metodyki nauczania języka polskiego.

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne:

Wykład audytoryjny o charakterze tradycyjnym, problemowym, konwersatoryjnym z wykorzystaniem narzędzi TIK.

Ćwiczenia realizowane z zastosowaniem metod tradycyjnych (asymilacyjnych, waloryzacyjnych, problemowych), aktywizujących studentów (wymagających twórczego rozwiązywania problemów, rozwijających twórcze myślenie, autorefleksję, autoewaluację).

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta:

Symbol efektu	Metody weryfikacji efektów uczenia się
S_W31	Aktywny udział w zajęciach. Na egzaminie ustnym – odpowiedź na przygotowane pytania zgodnie z zagadnieniami do egzaminu.
S_W32	Aktywny udział w zajęciach. Na egzaminie ustnym – odpowiedź na przygotowane pytania zgodnie z zagadnieniami do egzaminu.
S_W33	Aktywny udział w zajęciach. Na egzaminie ustnym – odpowiedź na przygotowane pytania zgodnie z zagadnieniami do egzaminu.
S_W34	Aktywny udział w zajęciach. Na egzaminie ustnym – odpowiedź na przygotowane pytania zgodnie z zagadnieniami do egzaminu.
S_W35	Aktywny udział w zajęciach. Na egzaminie ustnym – odpowiedź na przygotowane pytania zgodnie z zagadnieniami do egzaminu.
S_W36	Aktywny udział w zajęciach. Na egzaminie ustnym – odpowiedź na przygotowane pytania zgodnie z zagadnieniami do egzaminu.
S_W37	Aktywny udział w zajęciach. Na egzaminie ustnym – odpowiedź na przygotowane pytania zgodnie z zagadnieniami do egzaminu.
S_U36	Propozycje metod i środków dydaktycznych funkcjonalnych wobec tematu zajęć omawiane i prezentowane podczas ćwiczeń. Opracowanie cyklu lekcji do podanej lektury szkolnej z uwzględnieniem funkcjonalnego doboru metod i środków dydaktycznych.
S_U37	Ocena prac pisemnych uczniów, przygotowanie ćwiczeń korekcyjnych.
S_U38	Opracowanie sprawdzianu osiągnięć – na wskazany temat, z wybranego zakresu materiału.
S_U39	Rozpoznawanie, ocena i analiza błędów uczniowskich podczas ćwiczeń.
S_U40	Analiza, projektowanie arkusza diagnozy umiejętności ucznia podczas ćwiczeń.
S_K14	Obserwacja aktywności i zaangażowania studenta w rozwiązywanie zadań podczas ćwiczeń.
S_K15	Obserwacja aktywności i zaangażowania studenta podczas prezentowania rozwiązań metodycznych podczas ćwiczeń.
S_K16	Obserwacja aktywności i zaangażowania studenta podczas prezentowania rozwiązań metodycznych podczas ćwiczeń.

S_K17	Obserwacja aktywności i zaangażowania studenta podczas prezentowania rozwiązań metodycznych podczas ćwiczeń.
S_K18	Obserwacja aktywności i zaangażowania studenta podczas prezentowania rozwiązań metodycznych podczas ćwiczeń.
Wykład – w ramach egzaminu - odpowiedź ustna na trzy pytania z zakresu materiału wykładowego i wskazanej literatury wraz z krytyczną refleksją nad praktyką edukacyjną – określenie merytorycznego przygotowania w zakresie wiedzy. Ćwiczenia - opracowanie cyklu lekcji do podanej lektury szkolnej, w tym z przykładami integracji wewnątrz- i międzyprzedmiotowej, wykorzystaniem TIK – praca indywidualna zaliczeniowa. - sprawdzenie i ocenienie podanej pracy pisemnej ucznia, z uwzględnieniem klasyfikacji błędów, oceny z komentarzem, zaprojektowania ćwiczeń korekcyjnych – praca indywidualna zaliczeniowa. - opracowanie testu osiągnięć sprawdzającego wskazany zakres materiału, z odniesieniem do wymagań podstawy programowej oraz kartoteką testu – praca indywidualna zaliczeniowa.	
Forma i warunki zaliczenia:	
Przedmiot kończy się egzaminem. Forma ustna. O ocenie decyduje poziom odpowiedzi studenta na trzy pytania. Zakres wiedzy dotyczy materiału wykładowego i wskazanej literatury. Za poprawnie udzielone odpowiedzi student otrzymuje 9 punktów (po 3 pkt. za każdą odpowiedź). Na zaliczenie ćwiczeń składają się następujące prace pisemne: Cykl lekcji do podanej lektury szkolnej – praca zaliczeniowa indywidualna. Sprawdzona i oceniona praca pisemna ucznia z komentarzem – praca zaliczeniowa indywidualna. Opracowany test osiągnięć – praca zaliczeniowa indywidualna. Za poprawną pracę pisemną z każdej kategorii zaliczenia student otrzymuje 10 punktów, co łącznie stanowi 30 punktów. Ocena z przedmiotu jest wystawiana na podstawie łącznej liczby punktów uzyskanych z egzaminu ustnego i prac zrealizowanych na zaliczenie ćwiczeń według skali procentowej: do 50% - niedostateczny, 51% - 60% - dostateczny, 61% - 70% - dostateczny plus, 71% - 80% - dobry, 81% - 90% - dobry plus, 91% - 100% - bardzo dobry Na ocenę końcową z przedmiotu (wykładów i ćwiczeń) składa się jedna ocena wynikająca ze średniej arytmetycznej wyliczonej z oceny uzyskanej w ramach ćwiczeń i wykładu (egzaminu). Jedna ocena końcowa z przedmiotu zostaje wpisana studentowi do systemu USOS w polu wykłady.	
Bilans punktów ECTS:	
Studia stacjonarne	
Aktywność	Obciążenie studenta

Wykłady	15 godzin
Ćwiczenia	30 godzin
Praca samodzielna	30 godzin
Studiowanie literatury przedmiotu	10 godzin
Przygotowanie do egzaminu	10 godzin
Przygotowanie do zaliczenia ćwiczeń	10 godzin
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	75 godzin
Punkty ECTS za przedmiot	3